

[liebling]

LIBERAL UNGDOM 4/2003

TYRANNIET TUR OCH RETUR

AARON ISRAELSON

Aaron Israelson softar sig igenom sporadiska studier, sjyst musik & skräpig TV. Aaron är redaktör för *Liebling* och sitter i förbundsstyrelsen där han ansvarar för integrationspolitik.

”

Föreställningen att vissa kulturer trivs bättre utan mänskliga rättigheter stinker omvänd rasism

Frihet väckte soulen till liv

DET SÄGS ATT SOULEN DOG i samma stund som de dödande skotten föll mot Martin Luther King i Memphis den 4 april 1968. De klassiska soulrösterna, vibrerande av framtidstro och hjärta, tystnade en efter en. Våldet tar inte bara våra liv – våldet tar också själen som gisslan. När mobbaren på skolgården slår av näsbenet på sitt offer är det inte bara blodet som flyter. Också självkänslan börjar läcka och kuggarna i drömfabriken varslas om uppsägning. När tyranniet begär förtroende med bajonetter i högsta hugg förmörkas själen för ett helt folk.

I tv-bruset flimrar en babusjka i Tjetjenen förbi. Till en svensk nyhetsreporter säger hon att tjetjenerna vill ha självständighet. Demokratin däremot, ger hon inte mycket för. Jag drar mig till minnes hur exilrumänerna satt runt vårt middagsbord i barndomshemmet och beklagade sig över hemlandets utveckling efter diktatorn Ceausescu död. Rumänerna var inte skapta för frihet, menade de. Istället behövde landet en stark hand vid rodret. I de förslavade folkens intellektuella miljöer finns ofta inget utrymme att tänka nytt. I husnegern Onkel Toms föreställningsvärld finns ingen framtid utan husbonden och därmed ingen Tom i frihet.

FÖR OSS SOM SEDAN barnsben vaccinerats med Astrid Lindgrens mörka porträtt av tyrannerna Riddar Kato och Tengil, Karin Boyes *Kallocain* eller George Orwells 1984 är det självklart att kräva vår rätt och kaxa mot makten. Även om man lever i ett fritt samhälle kan drömmar förgöras, fattigdomen tära och den existentiella ångesten smyga sig på. Men demokratin är det enda system som garanterar ett andningshål – rätten att söka sina egna vägar.

Därför har miljoner och åter miljoner människor hört om Pet Shop Boys uppmaning ”Go West”. Människor vill leva i frihet därför att svältkatastrofer aldrig förekommit i en demokrati, därför att två fria länder aldrig gått i krig mot varandra och därför att det öppna samhället är det enda som garanterar långsiktig ekonomisk tillväxt.

VISSA LÄSER KONFUCIUS som fan läser *Bibeln* och andra tuggar *Koranen* i likhet med en autist som memorerar telefonkatalogen. De dillar om ”asiatiska värden” eller ”islamisk tradition” när de går till försvar för övergrepp och förtryck. I ett utslag av dåligt samvete över den fattiga världens bekymmer menar också många västerlänningar att andra länder måste få gå sina egna vägar. Om du knäcker tummen på en svensk, en kines och en kuban lär alla tre skrika som en stungen gris. Om du godtyckligt fångslar en nordamerikan, en somalier och en nordkorean lär var och en längta efter frihet. Föreställningen att vissa kulturer trivs bättre utan mänskliga rättigheter stinker omvänd rasism och borde tillsammans med de sista diktaturerna förpassas till historiens skräckkabinett.

”Dancin’ in the street” sjöng Martha and the Vandellas och det slår mig att jag farit med osanning. Soulen var aldrig död. I myllan under förtrycket levde själen vidare och trängde upp till ytan i våldsamma uppgörelser med gamla diktaturer i Östeuropa, Latinamerika och Asien. Människorna sökte befrielse och dansade på gatorna när den kom.

Ännu går kampen vidare för de hjältar som stångar sina pannor blodiga för lite frihet. Våldet kan kväsa en själ, men aldrig kväva den till döds.

[liebling]

Liebling – Liberal Ungdom

Förbundsorgan för
Liberala ungdomsförbundet
Grundad 1961

ISSN 0024-1857

ANSVARIG UTGIVARE

Förbundssekreterare
ROBIN GOVIK
robin.govik@liberal.se

REDAKTÖR

AARON ISRAELSON
aaron@liberal.se

REDAKTIONSSEKRETERARE

RASMUS JONLUND
rasmus.jonlund@liberal.se

REDAKTIONSRÅD

EVA-MARIE BYBERG
eva-marie.byberg@liberal.se

HANNA LAGER
hanna@liberal.se

CAROLINE LUNDSTRÖM
caroline.lundstrom@liberal.se

GRAFISK FORM

ROBIN GOVIK

OMSLAGSFOTO

REUTERS

ADRESS

BOX 6508
113 83 STOCKHOLM

TELEFON

08-509 116 30

E-POST

liebling@liberal.se

TRYCK

Tryckeriet Lagersberg,
Eskilstuna 2003

Tryckeriet miljöcertifierat
enligt ISO 14001

SKÄGGET I KARIBIEN. Fidel Castro är ingen mysigubbe. På Kuba får oppositionspolitiker sitta på kåken och böcker om frihet är förbjudna. Liebling har tagit sig en närmare titt på paradiset där ormen jäser med en fet cigarr. *sid 10–11*

TURISTA FÖR FRIHET. När du packar din 60-kilos Fjällräven med Lonely Planet och parlörer kan du också passa på att ta med dig lite propaganda och Amnestyrapporter. Frihetskampen går vidare för miljoner människor som behöver din hjälp. Liebling hjälper Dig att bli demokratiturnist. *sid 12–13*

GUDSSTATEN. Nima Sarmast har skrivit om ayatollornas välde i Iran. Landet där ungdomar och kvinnor har fått nog. Revolutionen mot sharia och prästerskap börjar på dansgolvet och med en kyss på öppen gata. Läs om förtrycket och hur folket gör uppror. *sid 14–15*

EN HJÄLTE I LEJONSTADEN. Dr Chee Soon Juan fick kicken från sitt jobb, dömdes till absurda skadestånd och får snart inte längre lämna landet. Singapore är en subtil diktatur med raffinerade metoder mot oliktankande. Läs om världens mest slipade diktator Lee Kuan Yew och människorna som bekämpar honom. *sid 22–23*

HÖGT SPEL FÖR TYRANNIET. Lira Lieblings diktaturmonopol med polarna och befria världen från förtryck. Slå ett

slag på Golgata och gör en volt på Himelska fridens torg. Liebling ger dig chansen att förena nytta med nöje i det grymmaste frihetsspelet någonsin.

sid 24–25

VIT SOM SNÖ MEN HÅRD SOM IS. För de flesta svenskar är Vitryssland fienden från Hockey-OS 2002. Men i landet som inte ligger långt ifrån oss lever också Europas sista diktatur. Aleksander Lukashenko styr med järnhand, oppositionella och journalister försvinner, folket tar till flaskan. Hur lever unga människor i ett land med så lite frihet? Liebling har varit på plats i ett exotiskt grannland.

sid 26–27

DOKUMENT: TERRORISTERNA. I den fjärde delen av Lieblings artikelserie om liberalismens fiender harturen kommit till terroristerna. Peter Wolodarski, ledarskribent i Dagens Nyheter, har granskat den fundamentalistiska miljö som göder terrordåd och de föreställningar som präglar massmördarnas tankevärld.

sid 28–29

I SAHARA FALLER INGEN SKUGGA. Men ändå är det svårt att se förtrycket. Marocko är ett av EU:s närmaste grannländer. Kungahuset tystar kritik, tillåter inga fria val och ockuperar Västsahara, men från EU hörs ingenting. Aron Lund berättar om ett glömt krig och en glömd diktatur.

sid 32–33

KRÖNIKA SID 35 – RANVI GRAN

”Tänk, majoriteten av dem som styr vårt land har förlorat minnet av hur viktigt det är att odla egna vingar.”

Slå mot maktens män

FREDRIK MALM

Fredrik är förbundsordförande för Liberala ungdomsförbundet. Du kan nå honom på malm@liberal.se. På www.luf.se finns det fler kul texter som Fredrik har skrivit.

VÄRLDENS DIKTATURER är experter på förtryck och tyranni. I årtal har de förvägrat människor de mest grundläggande friheter och möjligheter. De har strypt den fria pressen, arresterat och deporterat dem som reser motstånd, hjärntvättat och indoktrinerat folkmassor, bedragit och duperat internationella opinioner och raserat grunden för att kunna bygga ett samhälle med frihet, välbefinnande och företagsamhet.

Men världens diktaturer skälver. De senaste årtiondena har stora delar av världen sett en enorm våg av frihet. Under 80-talet demokratiserades i stort sett hela Mellan- och Sydamerika. Kommunismen kollapsade 1989 och öst och väst möttes när Berlinmuren revs och miljoner människor påbörjade den mödosamma vandringen mot liberal demokrati och frihet. Apartheidsystemet dog i sin egen oduglighet, en rad afrikanska stater höll de första fria valen någonsin och i östra Asien växte demokratin Taiwan fram och en rad stater genomförde demokratiska reformer. Kommunister, fascister, juntaledare och krigsherrar har visats på porten och civila styren har inlett en ny global era av demokratisering och frihet.

DEN VÅG AV FRIHET som världen skadat måste fortsätta. Det krävs en ny demokratiturné, som kan ge näring åt all den frihetskamp som finns runt om i världen. Därför driver vi i Liberala ungdomsförbundet kampanjen "Democracy on tour".

En diktator avgår inte frivilligt, det ligger i systemets natur. Det krävs handling, kunskap och målmedvetenhet för att utmana förtrycket. Och hjälp utifrån. På sajten demokratiturism.se finns exempel på hur du kan hjälpa till att avsätta en diktator på semestern. Där finns tips på vad du kan ta med dig om du ska besöka Kuba, vilka oppositionella du kan söka upp om du ska åka till Singapore och vilka dagar du kan hjälpa demokratirörelsen att demonstrera i Vitryssland.

Allt förändringsarbete handlar i grunden om individuella handlingar. Det är summan av enskilda människors motstånd och beslut som bryter ned förtrycket. De aktiva handlingarna förändrar och inviger fler i arbetet. Kombinationen av att sätta politisk press på skurkarna och aktivt stödja demokratiaktivister gör att vi kan underminera hela fundamentet för diktaturerna – den påtvingade underkastelsen gentemot makten.

VILLDULÄRADIGATTSKRIVALEDARE?

Liberal Press arrangerar i vinter ännu en kurs för främst ungdomar som är intresserade av att lära sig att skriva ledare. Utbildningen sker på Eskilstuna-Kuriren helgen 13-15 februari med start på fredagskvällen.

Under kursen får du lära dig hur arbetet på en ledarredaktion fungerar, du får göra studiebesök på redaktionen och du får träna ditt ledarskrivande tillsammans med erfarna ledarskribenter.

Totalkostnad, för kurs, kost och logi, är 300 kr. Den som har kostsam resa till Eskilstuna har möjlighet att söka resebidrag. Ange önskemål om detta i ansökan.

Mer information kan du få av Jan Fröman, tel 08-509 116 72.

Anmälan senast 12 januari till
Liberal Press, Box 6508, 113 83 Stockholm
eller e-post till jan.froman@tidningen.nu

Deltagarantalet är begränsat.

Liberal Press
ekonomisk förening

VEM BESTÄMMER VAD SOM ÄR BRA KULTUR?

KULTURSTÖDET HAR debatterats flitigt den senaste tiden. Vad är egentligen bra kultur? För någon kanske det är en hockeymatch, för någon annan är det ett biobesök och för en tredje kan det vara Hultsfredsfestivalen. Hur många knatar iväg till den statligt finansierade operan när de söker underhållning? Diskussionerna om kulturstödet blir ofta väldigt låst då kulturarbetarna sällan vill lyssna på någon som kritiserar det nuvarande stödets utformning. Varför är kulturetablissemangen så rädda för att låta människors fria vilja styra?

Ett levande kulturliv är viktigt. Mångfalden och den geografiska spridningen

måste garanteras genom ett statligt stöd. Varken staten eller kulturen vinner dock på att fastna i det godtyckliga stödet. Kulturetablissemangen måste börja söka andra finansieringsvägar, hitta sponsorer och försöka komma bort från beroendet av staten.

Det kan underlättas genom att göra det lättare för företag och privatpersoner att lämna bidrag. Kan de stora produktionerna försörja sig själva i större

Bio – kultur?

utsträckning kan det statliga stödet gå till de riktigt smala projekten som inte överlever på egen hand samt produktion för barn och ungdomar.

Människor måste ges mer makt inom kulturen – etablissemangen mindre.

I vilket land skulle du vilja demokratiturerista?

ALEXANDRA PASCALIDOU, FÖRFATTARE:

– Burma, eller egentligen vilken asiatisk diktatur som helst. Det är så viktigt med demokrati. Man vill ju åka till ett ställe där man kan förändra något och inte bara stå där som en liten skit.

NYAMKO SABUNI, RIKSDAGSLEDAMOT (FP):

– Kongo-Kinshasa. Därför att fred och demokrati i Kongo skulle betyda så mycket för stora delar av Afrika.

KARIN PILSÄTER, RIKSDAGSLEDAMOT (FP):

– Hong Kong, eftersom de flesta människor i våra västerländska demokratier ser det som en framgångsrik och lyckad marknadsekonomi. Därmed tar man antingen aningslöst för givet eller bryr sig inte om demokrati och mänskliga rättigheter.

2 nya ministrar behövs för att ersätta Jan O Karlsson. En för de dyra middagarna och en för att förolämpa minoritetsgrupperna. Vem som ska ha ansvaret för att inkassera dubbla löner och fiffla med avdragen är ännu oklart. Anonyma källor vill göra gällande att Sigvard Marjasin och Skandias chef båda anmält intresse för jobbet.

3 800 000 såg Sveriges fotbollslandslag vinna silver i VM. På hemmaplan började alla prata om hur orättvist det är att killarna får alla bra träningstider. Vad krävs för att få opinionen att prata om de ojämlika lönerna – att riksbankschefen förlorar i Monopol mot chefen för ECB?

55,9 procent röstade nej till euron. Enligt uppgifter till Liebling ändrade sig dock åtskilliga av dem när de såg Per Gahrtons försök till segerdans på valvakan. Per trodde dock att väljarna jublade när de förtyllat höjtade "nej nej nej" och studsade lugnt vidare.

42,0 procent röstade ja till euron och kan glädja sig åt att de kommande åren få ge igen på nejsägarna från 1994. Sverige i Europa sägs ha tagit fram knappar med texten "skyll inte på mig – jag röstade ja". Göran Persson uppges ha kommit in med en stororder.

Vi brinner för
liberalismen.

Vad brinner
du för?

Bli medlem.

- ☐ Jag vill veta mer om LUF.
☐ Jag vill bli medlem i LUF.

NAMN

ADRESS

POSTADRESS

TELEFON

FÖDELSEÅR

E-POST

Inget
porto.
LUF
betalar.

Liberala
ungdomsförbundet

Svarsförsändelse
kontonr 110 660 300
110 19 Stockholm

STACKARS RIKA LILLA FLICKA

DET ÄR SYND om kungligheterna. Re-aktionära aristokrater höjer rösten mot kronprinsessans nya pojkvän – en man av folket – och kräver rättning i det blåblodiga ledet. För att få gifta sig måste Victoria inhämta såväl kungens som regeringens godkännande. Nu träder sessans brackiga polare fram, en efter en, och säger att det är så synd om Vickan. Och tänk – hon har flera gånger funderat på att hoppa av karriären som monark av guds nåde. Men för guds skull flicka lilla – abdikera! Liebling önskar ett varmt lycka till med livet som vanlig Svensson.

THE USUAL SUSPECTS

EFTER MORDET på Anna Lindh fann sig såväl Säpo som vanlig polis tagna på sängen. Kurdspåret är inte lika politiskt korrekt 2003 som 1986. Men polisen fick snart rätsida på fördomarna och började jaga NK-mannen bland uteliggare på Stockholms gator. De hemlösa runt Klarakvarteren fick nu det tunga vardagslivet smaksatt också med polistrakasserier. Senare dirigerade Stockholmspolisen om jakten till överklassmiljöer och nynazister. Har polisen skickat sin analysenhet – de som pysslar med hotbilder och gärningsmannaprofiler – på kurs i Hollywood?

När snippan, kussimurran och pissiruskan gick på tur

DEN BEDRÖVLIGT sällige Lennart Pehrsson, programledare för SVT:s Debatt, bjöd härförleden in till meningsutbyte kring ett lämpligt ord för kvinnans könsorgan. Vad säger man till de stackars värnlösa barnen som förstås aldrig bör ta ett fult ord i mun?

En överpraktig och sammanbiten kvinna i sina bästa år har föreslagit det helt fantasilösa snippa – en omskrivning av snopp. Miljöpartiets Peter Eriksson använder själv gärna "snippa", fick vi veta. Lasse Leijonborg vet vad som händer när man avslöjar för mycket om sin intimhygien och valde att inte kommentera detta över huvud taget. För att bredda diskussionen har Liebling konsulterat Norstedts svenska slangordbok och funnit tusen uppslag. Vi har hela listan: Fladdermus, korvbröd, skojlåda, grotthål, sprängd anka, fissilurra, handelsträdgård, du-vet-vad, sprucken bäver, lårbensviken, kajuta, kussirutta, höna, groda eller varför inte dajmkryss? Annars landar vi nog i att ordet fitta är grovt förtalat – det betyder ursprungligen våt ängsmark. Är inte det poesi så säg?

Även om man inser att det är en fitta så kan det fortfarande kännas obehagligt.

"Det är en av de lyckligaste dagarna i mitt liv"

Flokelministern Jan O Karlsson var inte ledsen när han fick sparken från regeringen. Liebling erfar att liknande glädjeyttringar kunde höras på RFSL:s kansli, SIDA:s högkvarter och i Vita Huset. I samma veva passade Göran Persson på att deportera vice statsminister Maggan Winberg till sydligare breddgrader.

LANDET RUNT/NORRBOTTEN

Protester mot utvisningsshot

DEN SOM BESÖKER Komvux i Luleå kommer att träffa henne. Den tjej som tvingas kontakta kvinnojouren i samma stad kommer också att stöta på henne. Snart kommer hon att vara död – i alla fall om Migrationsverket får som de vill. Det handlar om 21-åriga Leila. Hon har bott i Sverige i snart tre år. Hon har lärt sig språket och har pluggat samhällsvetenskap och engelska på Komvux. Hennes mamma och lillasyster finns här, liksom hennes pojkvän. Leila har bytt sin tro från islam till kristendom. Det skulle innebära en säker död om hon skickas tillbaka till sitt hemland Iran. Liberala ungdomsförbundet i Norrbotten reagerade kraftigt när

de fick höra talas om Leila. De ordnade en manifestation på Storgatan i Luleå och samlade in namnunderskrifter på en protestlista de kommer att lämna till Migrationsverket.

– Sverige kan inte göra sig skyldigt till mord en gång till. Låt Leila stanna där hon hör hemma, säger Jannice Nyberg från Liberala ungdomsförbundet i Norrbottens styrelse.

Över 300 personer har redan skrivit under listan och intresset i Luleå var stort. Liberala ungdomsförbundet agerar – var med du också. Gå in på norrboten.luf.se, skriv på namnsamlingen och rädda Leila ur Migrationsverkets käftar.

FOTO: JAN FRÖMAN/NU

"LIBERALISM" AV LENA HALLDENIUS är en del i bokförlaget Bildas serie om de olika ideologierna. Författaren försöker vaska fram de liberala kärnåtagandena, i en tid då alla säger sig vara goda liberaler. Ett ordstäv säger "att vara liberal är att vara kluven" och denna bok är knappast något för den som vill bli mindre tudelad - snarare tvärt om. Om författarinnan tror sig kunna reda ut begreppen har hon misslyckats. Därmed inte sagt att boken bör undvikas. För den som gillar avancerad filosofisk namedropping och politiska frågor som inte kan besvaras med ja eller nej kan "Liberalism" mycket väl vara rolig att bläddra i när vintermörkret sänker sig.

LANDET RUNT/SKÅNE

Mänskliga rättigheter x 2

LÖRDAGEN 4 OKTOBER deltog Liberala ungdomsförbundet Skåne i Malmös årliga regnbågsparad. Ett tjugotal ungliberaler och ett antal folktoparter slöt upp och viftade med flaggor, dansade och delade ut flygblad med aldrig sinande iver. Temat för årets regnbågsfestival var "mänskliga rättigheter", vilket bland annat folktoparten Martin Andreasson talade om. I många länder är det ingen självklarhet att man ska få älska vem man vill och det kan liberaler aldrig acceptera.

Fredagen 24 oktober firade Liberala ungdomsförbundet Skåne FN-dagen med en manifestation för internationell demokrati på Gustav Adolfs torg i Malmö. Mark

RENSA UPP I BYGGTRÄSKET

BOSTADSBRISTEN I VÅRA största studentstäder har nått epidemiska nivåer. Köerna ringlar sig allt i allt längre ormcirklar runt campus och den som inte väntat sedan första dagen på förskolan kan räkna med att bli utan bostad - i alla fall under utbildningens fem första år. Men även andra konsekvenser börjar nu märkas, vi kan kalla dem "Monty Python-effekterna". Den som kan sin humor minns sketchen då John Cleese med flera herrar iklädda smoking, sippande skumpa beklagar sig över hur dåligt de har det. Berättelserna blir osannare för varje person som berättar då alla vill vara den som har det sämst. Precis sådana samtal kan nu höras runt om på landets universitet. När en student beklagar sig över att ha bott på en dåligt stoppad soffa hos en bekant fnysar någon annan med snobbig engelsk dialekt "luxury" och berättar hur de spenderat en termin i en sovsäck på en doktorands kontor eller på ett liggunderlag på nationspuben.

Nu får det snart bli ett slut på eländet. Sluta söndersubventionerna byggsektorn, underlätta byggandet av billiga bostäder och släpp in studenterna från kylan.

Bush eller Stalin, Esbati?

ALI ESBATI är förbundsordförande för Ung Vänster, är 26 år gammal och skäms inte för att säga att han är kommunist. Liebling har ringt upp honom för att kolla läget och för att fråga varför han är så arg hela tiden.

■ **Ni har arrangerat brigadesor till diktaturen Kuba. Vad blir nästa steg - utbildning i hur man hanterar motståndare på Him-melska fridens torg?**

- Vi har inte arrangerat några resor till Kuba. Det där har någon hittat på.

■ **Är det inte lite lustigt att den ideologi som är emot kapitalismen är den som tjänar pengar på att kränga kläder med sin symbol på?**

- Vi säljer inga kläder med de symbolerna, det är det enskilda företag som gör.

■ **Vilka företag skulle du vilja förstatta?**

- Jag har ingen lista på det för det är inte så det går till. Det är en diskussion vi får ta i ett socialistiskt samhälle.

■ **Är du kommunist?**

- Jag är Ali och är med i Ung Vänster, men om du absolut vill ha ett svar så visst kan jag väl säga att jag är kommunist.

■ **Vem föredrar du: Stalin eller Bush?**

- Jag tycker att frågan är absurd då jag inte känner någon av dem.

■ **Många företrädare för Ung Vänster har satt i system att inte hälsa på företrädare för andra partier när det är debatt på skolor. Känns inte det lite pubertalt?**

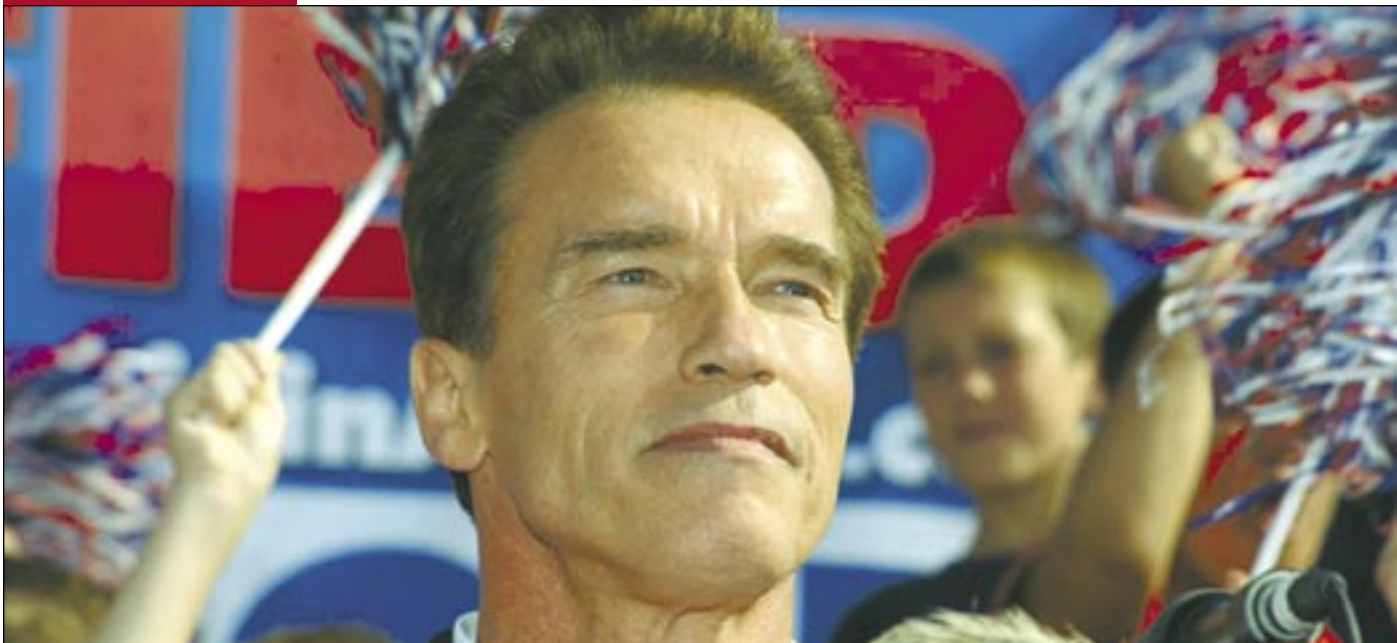
- Nu pratar du i nattmössan. Du förstår ju du också att det inte är något vi gått ut med direktiv om. Jag själv brukar hälsa på mina motdebattörer, men jag fikar inte direkt med dem.

■ **Varför är du så arg hela tiden?**

- Jag är inte alls arg hela tiden, oftast är jag faktiskt glad.

EVA-MARIE BYBERG

AMANDA SVENSSON

En terminator i presidentens stall

Utan ett korvöre på fickan drog ett kaxigt österrikiskt anabolaberg till Hollywood. För dem som inte vågade annat än att lyssna skroderade han om sin framtid som filmstjärna, miljonärsmake och framstående politiker. Bara i Kalifornien kan såna drömmar bli verklighet. Liebling har spanat in guvernör Schwarzeneggers deffade biceps och räfflade magmuskler.

TEXT CAROLINE LUNDSTRÖM

"VI MÅSTE SE ÖVER ekonomin och såna prylar" säger Kaliforniens nyvalde guvernör. Orden väser fram genom jämna tänder. Käkarna ser ut att öppnas och slutas mekaniskt. Folkmassan jublar. Det är USA, det är konfetti och stora skyltar. Framme vid podiet står mannen som under valkampanjen anklagats för sexuella trakasserier och avslöjats vara son till en nazist men som trots det kan titulera sig guvernör eller "governator". Arnold Schwarzenegger förkroppsligar, i det där ögonblicket då han kysser sin hustru i konfettiregnet, den amerikanska drömmen.

Vid 21-års ålder kom den österrikiske kroppsbyggaren till USA med endast 20 dollar i plånboken men med "stora förhoppningar och drömmar". Med ett antal Mr Universumtitlar och en universitetsexamen i ekonomi blev Arnold affärsman som sålde fastigheter och träningsvideor. Han trivdes framför kameran och i slutet av 70-talet bestämde sig Arnold för att satsa på Hollywood. 1984 var han mördarroboten i Terminator; i den 104 minuter långa filmen yttrar Arnold sammanlagt 74 ord. Strax efter succén med Terminator

"Arnold personifierar den amerikanska drömmen"

gifte han sig med Maria Shriver vars morbror hette John F Kennedy. Under 90-talet spelade Arnold både gravid och dagisnut.

SAMMANLAGT 15 KVINNOR har anklagat Schwarzenegger för sexuella trakasserier. Arnold ser ledsen ut och förklarar att han gjort dumma saker som han ångrar. Faderns naziförflutna är visserligen inget som Arnold kan lastas för, mer anmärkningsvärt är ryktena om att terminatorn uttryckte beundran för "der Führer" i sin ungdom. Sin antisemitism blev han av med genom samtalsterapi.

Republikaner har med blandade känslor sett drömmen om ett republikanskt Kalifornien bli sann. I få delstater skulle en ledande republikan kunna vara positiv till abort eller tycka att homosexuellas rätt-

tigheter är viktigt, men i Sunny California funkas även det.

Valkampanjen kom att handla mer om Arnolds kändisskap, nazikopplingar och kokainfester än politik. Schwarzenegger har lovat att riva upp den planerade bilskattehöjning som Gray Davis infört. Det blir till att skära på andra ställen, delstaten Kalifornien är i ekonomisk kris, man lånar redan 18 miljarder dollar per år.

Nu gäller det att Schwarzenegger lyckas i rollen som guvernör om han inte vill möta samma öde som sin avsatte föregångare. Skulle han misslyckas kan det även riskera republikanernas chanser att vinna nästa års presidentval. Men det är trots allt inte USA:s svar på Robinson-Robban som ska styra världens femte största ekonomi utan en erfaren affärsman.

– Jag vet hur man säljer saker. Jag var tvungen att sälja muskelbyggande när ingen visste vad det var i det här landet. Jag var tvungen att sälja mig själv som actionhjärte när folk sade "äh det går inte om man heter Schwarzenschnitzel".

Kanske är inte steget från att sälja träningsvideor till att sälja politik så långt?

Hjältar. Det finns dom
som säger att demokrati kanske
passar oss men att andra måste
söka egna vägar. Är det inte lika
viktigt för dem att få tänka, tala ur
skägget och välja sina ledare?

Det finns också dom som ägnar
sina liv åt friheten.

Utan människor som är beredda
att offra jobbet, polarna och livet
skulle ingenting någonsin bli bättre.

Det här numret är en hyllning till
dessa hjältar. Med en uppmaning
till Dig. Kampen kan börja. ►

cuba libre

Än idag tror många svenskar att Castros diktatur i själva verket är ett alternativ till kapitalismens högborg USA. Che Guevaras porträtt fortsätter pryda t-shirts och väggar i revolutionära pojkrum. Men Kuba leder VM i antal politiska fångar och bränner böcker om Pippi Långstrump. TEXT CAROLINE LUNDSTRÖM ILLUSTRATION KALLE JOHNSON

RESEBYRÅN LOVAR ett Havanna som "sjuder av liv", Svensk-Kubanska föreningen ett Kuba som visar att "en annan väg är möjlig" och än fortsätter svenska skolböcker att peka på Kuba som ett alternativ. Men ett stenkast från den karibiska öns sandstränder och hotell begås varje dag övergrepp mot de mänskliga rättigheterna. Det största hotet mot Commandante Castros regim är inte CIA, Miami eller EU utan kubaner som har tröttnat på diktaturens lögn och ofrihet. Det är kubaner som hellre riskerar 25 år i fängelse än att tåla om situationen i landet som "bevisar att en annan väg är möjlig".

Till sist sa Tommy:

– Varför gick du baklänges?

– Varför jag gick baklänges? sa Pippi. Lever vi inte i ett fritt land kanske? Får man inte gå hur man vill?

För svenska barn som lyssnar till sagan om den rödhåriga flickan som råkar vara både starkast och rikast är ovanstående kommentar inget annat än ytterligare ett kaxigt svar från Pippi Långstrump. För regimen på Kuba är det ett kontrarevolutionärt uttalande.

FRAM TILL I VÅRAS var det inte otroligt att ett kubanskt barn skulle kunna hitta boken om Pippa Mediaslargas i något av de kubanska vardagsrum som fungerade som fria bibliotek, idag är de flesta böcker om världens starkaste flicka beslagtagna av den kommunistiska regimen.

Tillsammans med FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna och exilkubanska författares verk blev böckerna snabbt nedfösta i den kubanska polisens sopsäckar under vårens massiva arresteringsvåg.

Uttalandet har kommit att bli klassiskt; "Det finns inga förbjudna böcker på Kuba. Vi saknar bara pengar att köpa dem för". Fidel Castros förklaring till varför vissa

"Människor på Kuba började starta bibliotek i sina vardagsrum för att sprida böcker som handlade om annat än marxistiska teorier"

böcker inte finns tillgängliga på Kuba blev startskottet för den oberoende biblioteks-rörelsen på Kuba. Människor på Kuba började starta bibliotek i sina vardagsrum för att sprida böcker som handlade om annat än marxistiska teorier och hyllandet av den kubanska staten. *Pippi Långstrump* var en alltför dyr bok för den kubanska regimen men snart hamnade den i fria kubanska bibliotek.

DEN 20 MARS i år väntade bibliotekarien Gisela Delgado och hennes make Hector Palacios, frontfigur i den kubanska demokrati-rörelsen, på besök av bland annat Liberala studenters vice ordförande Hanna Hellquist och Liberala ungdomsförbundets ordförande Fredrik Malm. Men 30 beväpnade poliser hann före ungdomsliberalerna.

Hector hade inte blivit förvånad när han hörde ljudet av bilar utan gick lugnt ner och låste upp dörren.

Polisen stormade in i lägenheten och började systematiskt söka igenom parets hem. Man började med bokhyllorna; böcker med "libertad" i titeln östes först ner i polisens säckar, sedan böckerna om mänskliga rättigheter. Till slut hamnade också *Gabriel Garcia Marquez samlade verk* och *Ronja Rövardotter* i säckarna med "kontrarevolutionärt" material. Efter några timmar hade polisen beslagtagit tusentals böcker, Giselas fax, kalender, demokratipriset hon mottagit från Lars Leijonborgs demokratifond för att köpa fler böcker, pengar från föräldrarna, tid-

ningar, privata fotografier, en tub tandkräm och ett par rakhyvlar, allt i revolutionens namn.

75 DEMOKRATI-AKTIVISTER dömdes till fängelse, deras brott var enligt den kubanska regimen landsförräderi, brott mot rikets säkerhet och konspiration med främmande makt.

Rättegångarna gick mycket snabbt, den anklagade hade sällan mer än någon timme på sig att träffa sin försvarsadvokat och ta del av anklagelsen. Inga oberoende övervakare eller journalister tilläts närvara vid rättegångarna. Så föll domarna mot demokratiaktivisterna. De dömdes till alltifrån 6 till 27 års fängelse.

Giselas make Hector ska avtjäna 25 år i kubanskt fängelse, cellerna är små och mörka och hettan tryckande. Ett hål i golvet fungerar som toalett och passage för råttor.

Rapporter kommer från de anhöriga som har träffat sina makar, fäder och bröder. Fångarna tappar i vikt, de är konstant magsjuka och tillståndet är livshotande för flera av dem. Det revolutionära slagordet "Socialismo o muerte" ekar i de mörka cellerna.

MEN ÄN GER MAN inte upp. Än fortsätter kampen för ett demokratiskt Kuba även i trånga celler, i lägenheter i Havanna och i hus på den kubanska landsbygden. Den kubanska demokrati-rörelsen har fått känna på ett fruktansvärt slag men kampen för ett demokratiskt Kuba går vidare.

Lika självklart som Pippi tar sig rätten att vandra baklänges när hon känner för det, lika självklart är det för Castro att vägra det kubanska folket fria val. Det är sådana infall som att man faktiskt har rätt att vandra åt vilket håll man vill som skrämmar Fidel Castro.

För alla kubanska barn som börjar vänja sig vid tanken på att kunna välja en egen färdriktning är ett hot mot regimen och ett steg mot demokrati.

Hur kan Kuba bli en demokrati?

HANNA HELLQUIST är 24 år, i våras åkte hon till Kuba för att hjälpa och intervjuar demokratiaktivister. Men Hanna råkade hamna mitt i den största arresteringsvågen sedan 1970-talet. I Irak-krigets skugga såg hon på nära håll hur den kubanska regimen försökte krossa demokrati-rörelsen.

■ **När den kommunistiska regimen plötsligt började arrestera demokratiaktivister var ni rädda att något skulle hända med er?**

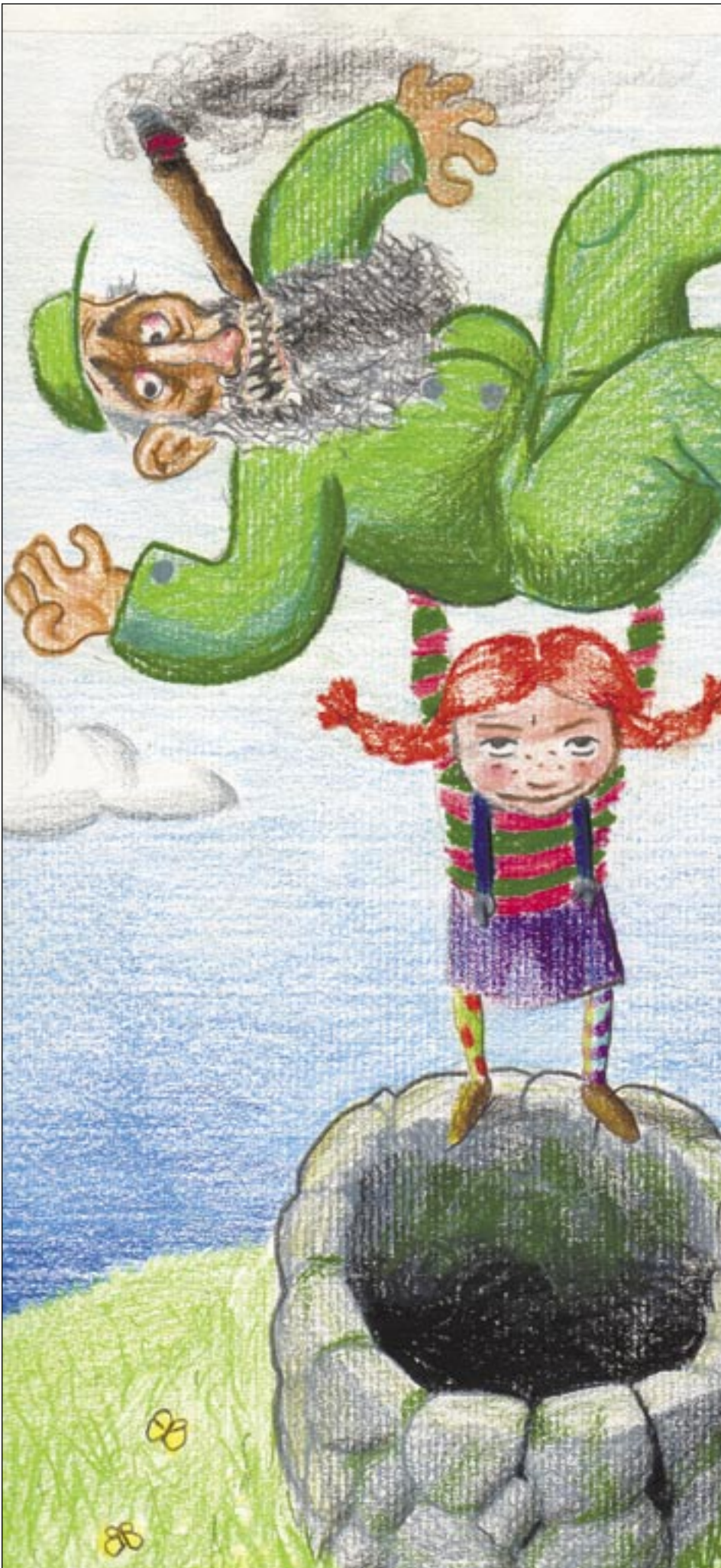
– Nej jag var inte rädd för min egen skull, det var uppenbart att Castro-regimen hade koncentrerat sig på kubanska demokratiaktivister. Men vi var givetvis rädda för våra vänners skull, det låg i luften under vårt besök. Alla vi träffade var rädda, de försökte gömma undan utrustning och material så att inte polisen skulle hitta det.

■ **Vilken är den stora skillnaden mellan att leva i en demokrati och att leva i en diktatur för människor som inte är engagerade i någon motståndsrörelse utan bara är "vanliga medborgare"?**

– För gemene man kan det där vara svårt att peka på. Som ung på Kuba kan du ha dina kärlekshistorier, du kan gå på universitet så länge du stödjer regimen och du kanske inte märker av diktaturen så mycket. Men du vet hela tiden om att det finns en gräns för vad du kan tycka, säga och göra. Du kan vara smart, ambitiös, duktig men allt hänger på att kommunistregimen ger dig tillstånd till att göra saker. Det är svårt att ha drömmar på Kuba.

■ **Hur demokratiserar man Kuba?**

– Man måste välja sida när man ger bistånd, man måste arbeta för att på fredlig väg störta Castro. Här spelar också EU och FN en viktig roll. EU har ju visat att det finns en gräns för vad man accepterar och genom påtryckningar arbetat för demokrati. Men i slutändan handlar det om att en grupp människor i landet väljer att arbeta för demokrati och vår roll är att stödja och hjälpa dem så att de aldrig ger upp kampen.

Demokratituristens handbok

TEXT AARON ISRAELSON

ILLUSTRATION KALLE JOHNSON

Varje år sticker hundratals svenska kids iväg på sina livs äventyr. Med en stabil Fjällräven på ryggen och Lonely Planets guidebok i handen styr dom kosan mot fjärran länder i Asien, Afrika eller Latinamerika. Liebling förser dig här med en omistlig handbok för den moderne backpackern. Nu kan också du bli demokratiturist.

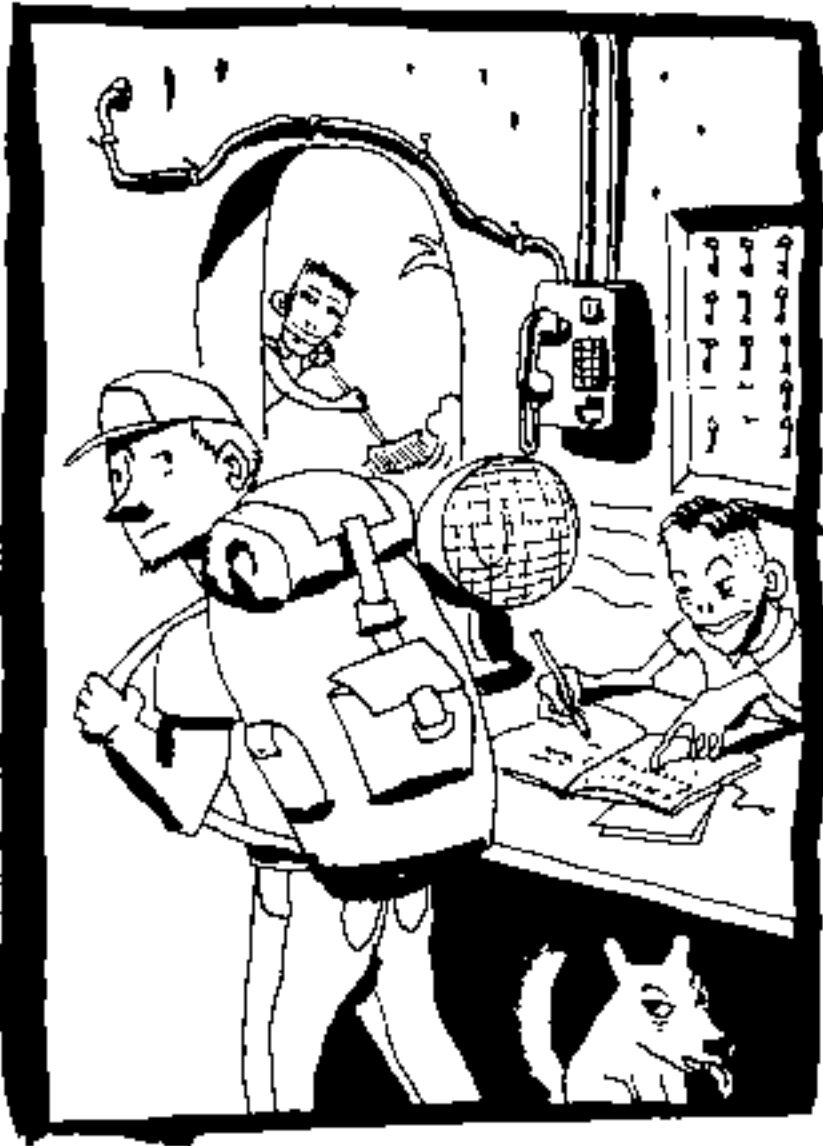

1 Du är en slacker och gör det en slacker gör bäst. Softar och drömmar om exotiska strapatser. Men frihetskampen på Kuba kallar och den här gången är det på allvar.

2 Du behöver göra lite research och en bra plats att börja på är www.demokratiturism.se. Kolla upp vilka demokratiaktivister du behöver träffa och vad du kan hjälpa dem med. På Kuba är spanskspråkiga böcker mycket gångbara (se sidan 10–11). Mobiltelefoner, kortvågsradio och pins med budskap som "Demokrati" eller "Förändring" är också poppis.

3 Först ska du helskinnad ta dig igenom tullen. Ta det lugnt bara. Det värsta som kan hända är att tullen beslagtar dina prylar. Men allt är hårdvaluta på Kuba och kommer på ett eller annat sätt ändå nå ut i samhället.

4 Dags att checka in på hotellet. Var försiktig med vem du litar på – regimen har spioner i varje kvarter. Tänk på att väggar och telefoner kan ha öron som inte tillhör dina amigos.

7 Medan du satt på kåken har demokratirörelsens kamp gett resultat. Den nya revolutionen har störtat diktatorn Castro från tronen och du blir hjälte i den fria republiken. Självklart dekorerar du med en skinande medalj.

8 Softa ner med en fet cigarr och en Cuba Libre på plajan. Du har gjort dig välförtjänt av lite traditionell turism för en gångs skull.

5 Nu är det hög tid för närkontakt med demokratirörelsen. Häng på under en demonstration, ett möte eller en flygbladsutdelning. Utländska vittnen gör det svårare för polisen att brutalt slå ner mot oppositionen så ta gärna med en kamera. Men glöm inte att du kan ha en skugga.

6 Kanske blir du medsläpad till polisförhör. Även här ska du chilla och inte låta blodet koka över. Snuten kommer fråga vilka du har träffat och vad ni har gjort. Be om att få snacka med svenska ambassaden. Efter några timmar kommer du att släppas fri. I värsta fall får du inget nytt inresevisum till Kuba.

9 Borta bra, men hemma bäst? Glöm inte bort dina polare i fjärran land. Även om demokratin är på plats behöver de fortfarande hjälp. Och för den som vill kämpa för frihet saknas aldrig nya resmål. Nästa destination: Tyranniet i Iran?

GUDDS **SISTA** RIKE PÅ JORDEN

**Prästerskapet som styr Iran med järnhand och sharialagar börjar svettsas vid mak-
tens köttgrytor. Kvinnorna och studenterna gör uppror, det internationella trycket
blir hårdare och kidsen går hellre på party än i koranskola. Liebling har bett Nima
Sarmast undersöka om ayatollornas välde börjar gå mot sitt slut.** TEXT NIMA SARMAST

IRAN OCH VATIKANSTATEN är bland de sista länderna i världen som alltjämt styrs av teokratiska regimer. Efter den iranska revolutionen 1979, då Shahan av Iran störtades, förändrades landet radikalt. En totalitär islamisk regim etablerades och på några få år blev det tidigare moderna landet en stat där islamska sharialagar istället blev normgivande. Kvinnor tvingades att bära obligatoriska huvudbonader för att täcka håret och andra diskriminerande lagar som slog hårt mot kvinnor inom många yrkesgrupper infördes. Västerländska influenser motarbetades.

Det land som tidigare var en av de snabbast växande ekonomierna i världen kom att förvandlas till en sluten stat där den islamiska regimen genom en brutal terrorapparat höll befolkningen i ett fast grepp.

Mer än fyra miljoner iranier tvingades i exil undan regimen förtryck, och än idag räknas Iran till världens största "brain-drain"-nationer där intellektuella och akademiker gör allt för att fly.

Likt många andra diktatoriska regimer lyckas inte heller den islamiska regimen, med konststycket att isolera sig ekonomiskt och kulturellt från omvärlden och samtidigt bibehålla goda levnadsförhållanden för befolkningen. En total kollaps av ekonomin följde i samband med att marknaden isolerades från omvärlden och oljan kom att bli den enda inkomstkällan.

I kombination med det mångåriga krig som ärkefienden Saddam Hussein initierade blev de mänskliga och ekonomiska förlusterna enorma. Samtidigt ökade populationen på drygt 20 år från 35 miljoner till att idag vara nära 70 miljoner och en permanent massarbetslöshet blev ett faktum.

DAGENS IRAN ÄR ett land i förändring. Majoriteten av befolkningen i Iran består av unga människor, de flesta är i 20-årsåldern. De var inte med i den iranska revolu-

"Shirin Ebadi var domare innan revolutionen men förlorade rätten att utöva sitt yrke under den nya regimen lagar"

tionen och de känner heller ingen kulturell koppling till den konstlade islamiska kulturen som regimen vill tvinga på dem.

Regimens förbud mot alkohol, disco och musik samt umgänge mellan könen och andra restriktioner i ungars privatliv har skapat frustration och har gett upphov till en hel industri som hjälper de unga att trotsa regimen.

FESTER OCH STORA partyn anordnas i smyg i var och varannans hem, uppe i bergen om någon hyr ut sin fjällstuga eller i källarlokalerna där speciella hemliga företag i förväg ljudisolerar lokalerna. Alkohol säljs i falska Colaflaskor, och när de obligatoriska huvudbonaderna åker av tjejerna har många mer avslöjande kläder än tjejerna i den fria världen.

Även ute på gatorna visar sig ungdomarnas trots mot regimen, genom att de bär vågade kläder, trotsar lagen om huvudbonad för tjejer och då många unga

par går hand i hand för att öppet visa sitt förhållande.

Detta hade varit helt otänkbart för några år sedan och bestraffas fortfarande då och då genom plötsliga och oväntade räder av regimen terrorapparat, men ungdomarnas små men stadiga trotsyttringar mot regimen har kommit att luckra upp de strikta lagarna som så grovt inskränker människors privatliv.

REGIMENS FÖRSÖK att förbjuda parabolantennor och blockera internet, (bland annat Liberala ungdomsförbundets sajt www.luf.se) har i stort också misslyckats. Parabolantennorna används flitigt av befolkningen och kamoufleras under airconditioners på hustaken.

Internetcaféer i de stora städerna blomstrar som aldrig förr, trots restriktioner. Internet, de fria radiostationerna samt tv-medierna har stor betydelse för att bekämpa den propaganda regimen sänder ut.

De fria medier som startats av exiliranier i USA har varit av störst betydelse. Där finns fler än åtta satellitkanaler, oftast med bas i Los Angeles, som dygnet runt direktsänder oberoende nyheter varvat med musik och underhållning rakt in i miljoner iraniers vardagsrum.

DEN 19 JULI 1999 tog historien en ny vändning i Iran, massiva studentdemonstrationer som skakade landet i veckor blossade upp i de större städerna och regimen terrorapparat gick igång på högvarv för att lamslå studenternas fredliga protester mot orättvisor och taskiga förhållanden i landet.

Regimen mobiliserade sina styrkor och slog brutalt ner demonstrationerna. Universitet genomsköts och razzior mot studentkorridorer genomfördes. Många studenter, däribland många kända studentledare, torterades och många av dem sitter fortfarande i fängelse eller saknas.

Hundratusentals människor sitter idag i iranska fängelser, oftast under förevändningen att de är narkomaner eller våldsmän, när de i själva verket är studenter och regimkritiker.

Detta har inte hejdat studenterna som fortfarande mobiliserar sina krafter och bekämpar regimen på olika fronter, både i vardagen och genom kraftfulla protester som blossar upp titt som tätt.

SÅSOM MÅNGA andra diktatoriska regimer i gungning har även den iranska på senare tid visat tendens till splittring.

De mer hårdföra krafterna ledda av den högsta andliga ledaren, ayatolla Khomeini, och de något mer öppna krafterna med den valde presidenten Khatami i spetsen har under åren alltmer glidit isär. De hårdföra vill med mer brutala medel slå ner folkets krav på demokratisering och förändringar, medan de konservativa vill se vissa förändringar mot en "islamisk demokrati".

Det som båda grenarna har gemensamt är att de inte accepterar tanken på att stat och religion ska vara skilda från varandra, något som är ett av folkets starkaste krav på regimen. Ingen av grenarna har hörsammat studenternas krav på en ren demokratisering och sekularisering av landet.

DE IRANSKA kvinnorna har också mycket starkt protesterat mot regimens förtryck mot dem.

Den tolkning av islam som regimen förordar har ingen kulturell anknytning till den iranska kulturen i övrigt.

De iranska kvinnorna har historiskt sett varit mycket aktiva och jämförelsevis fria.

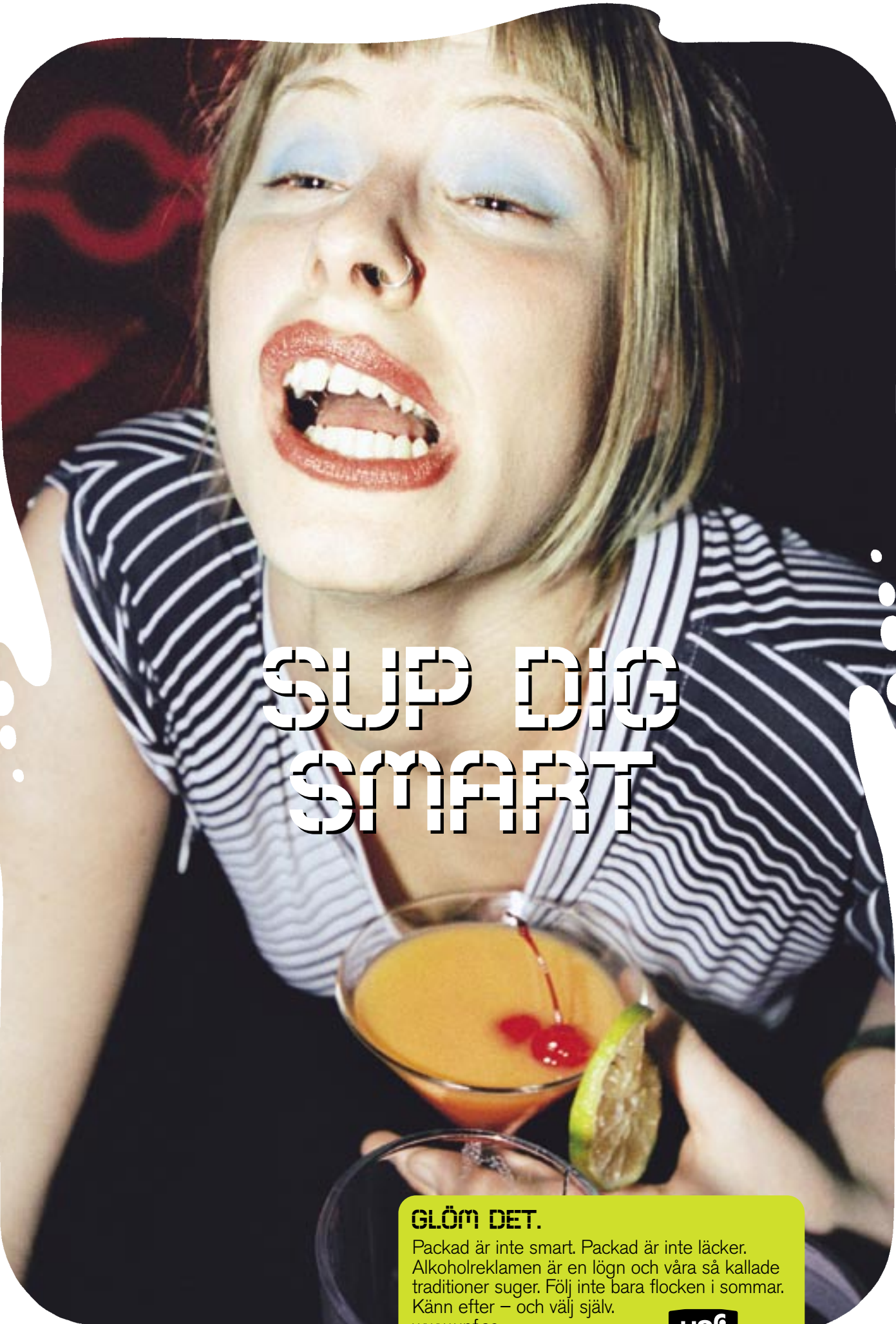
Den senaste landvinningen för kvinnornas kamp mot regimen var när juristen Shirin Ebadi tilldelades Nobels fredspris. Innan revolutionen var Shirin Ebadi domare, men i likhet med många andra kvinnor förlorade hon rätten att utöva sitt yrke under den nya regimens lagar. Hon och många andra kvinnor har alltsedan dess, med risk för sina liv, fört en outtröttlig kamp mot regimens kvinnoförnedrande lagar.

Den iranska regimen är idag starkt försvagad, både av inre ekonomiska och sociala faktorer, men även av yttre påtryckningar från USA och i viss mån EU.

Inom landet pågår en inre splittring inom regimen, och ett påtagligt tryck från demokratiska grupperingar som mobiliserar både inom och utom landet. Regimen i Iran är i gungning och ju mer stöd de demokratiska krafterna kan få från omvärlden desto snabbare kan en varaktig demokrati införas i Iran.

Iran är ett av de få länder som styrs av ett prästerskap. För att kunna behålla sin ställning måste de isolera landet från omvärlden. Omoralska hemsidor som www.luf.se är förbjudna i Iran.

SUP DIG SMART

GLÖM DET.

Packad är inte smart. Packad är inte läcker.
Alkoholreklamen är en lögn och våra så kallade
traditioner suger. Följ inte bara flocken i sommar.
Känn efter – och välj själv.
www.unf.se

unf

UNGDOMENS
NYKTERHETSFÖRBUND

Demokratikamp i 250 år

**Den svenska liberalis-
mens historia är – liksom
den internationella – i stor
utsträckning historien om
kampen för demokrati.
Liebling har bett Anders
Johnson, skriftställare,
tidigare politisk redaktör
för Dagens Nyheter och
gammal partigångare, att
ta oss med på en resa till-
baka i tiden.**

TEXT ANDERS JOHNSON

DEN SOM MER ÄN någon annan förtjänar epitetet "den svenska liberalismens fader" är den österbottniske prästen Anders Chydenius. Han är mannen bakom 1766 års tryckfrihetsförordning som gav Sverige den än i dag unika, grundlagsskyddade offentlighetsprincipen.

En stor liberal reformvåg inträffade 1840-70. Då infördes bland annat religionsfrihet, tryckfriheten stärktes, rättsväsendet humaniserades och kvinnor fick ökade rättigheter. Viktiga liberaler var författaren och riksdagsledamoten Erik Gustaf Geijer samt industrimannen och riksdagsledamoten Lars Johan Hierta (även grundare av Aftonbladet).

Adolf Hedin kom att bli det sena 1800-talets mest framträdande liberala politiker – en "folktribun" som kämpade för enskilda medborgares rätt gentemot överheten, parlamentarism, allmän rösträtt och kvinnans jämställdhet.

UNDER 1900-TALET två första decennier kämpade liberalerna, under ledare som Karl Staaff och Nils Edén, för parlamentarism samt allmän och lika rösträtt för kvinnor och män. Det var Edéns regering 1917-20 som lyckades genomföra dessa reformer.

Därmed kan demokratin anses ha segrat i Sverige. Men det betyder inte att den liberala demokratikampen var över. Fortfarande behövde den politiska friheten i Sverige försvaras, till exempel då

tryckfriheten inskränktes under andra världskriget.

EXEMPEL PÅ VIKTIGA demokratireformer som svenska liberaler har genomdrivit efter 1920 är:

■ Folkpartiet tog initiativ till den liberala tryckfrihetsförordning som antogs 1949 och som alltjämt är gällande.

■ Folkpartiet initierade den utredning som ledde fram till 1951 års religionsfrihetsreform. Då blev det möjligt att utträda ur Svenska kyrkan utan att samtidigt gå med i ett annat samfund.

■ Det var fp-ledaren Gunnar Helén som omkring 1970 lyfte upp frågorna om en bättre kommunal demokrati.

■ Folkpartiledarna Per Ahlmark och Ola Ullsten var pådrivande för ett stärkt grundlagsskydd för medborgerliga rättigheter som infördes 1980.

■ Folkpartiet var pådrivande för den yttrandefrihetsgrundlag som infördes 1991 och som gav ett starkare grundlagsskydd för icke tryckta medier.

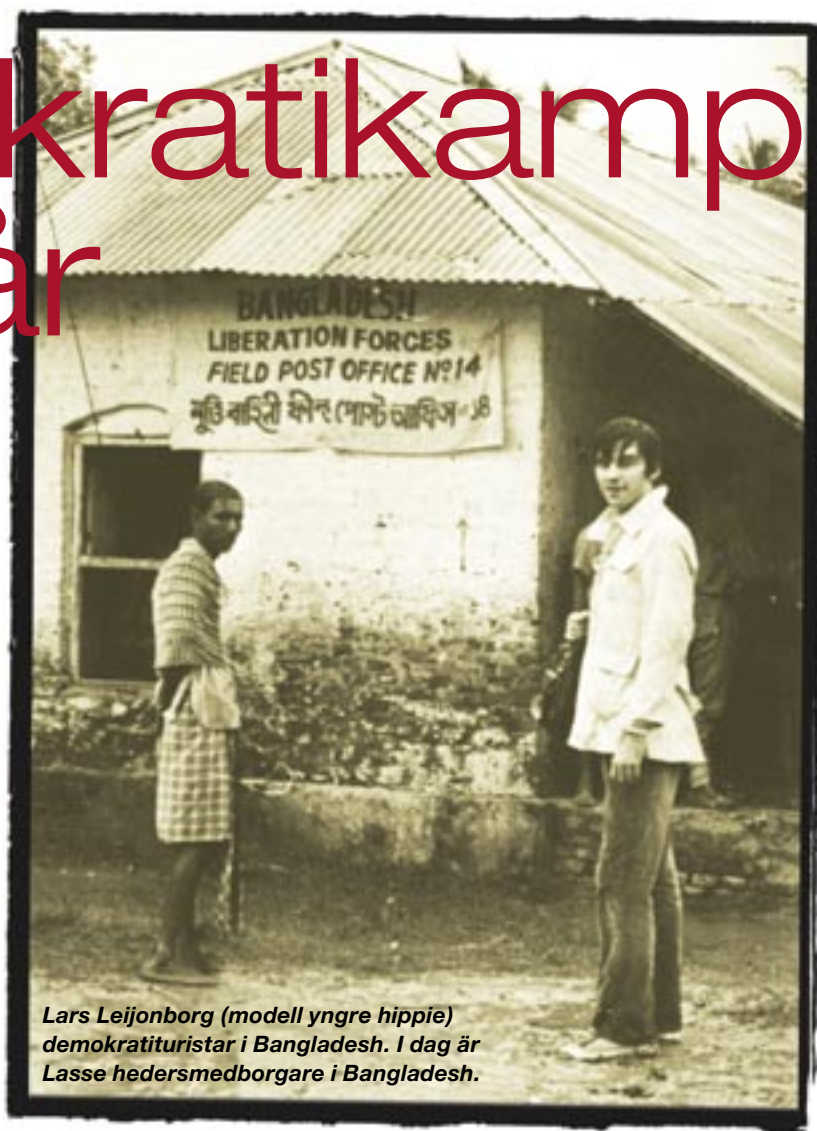
■ I den senaste borgerliga regeringen 1991-94 drev kulturminister Birgit Friggebo igenom ökad frihet för radio och TV.

Liberaler har också varit ledande i kam-

panjen mot kommunism, fascism och nazism och drivit på för att Sverige ska delta i det internationella samarbetet mellan demokratierna. Då folkpartiledaren Bengt Westerberg på 1980-talet sa att han ville se Sovjetunionen omvandlas till en demokrati, väckte detta socialdemokratisk ilska.

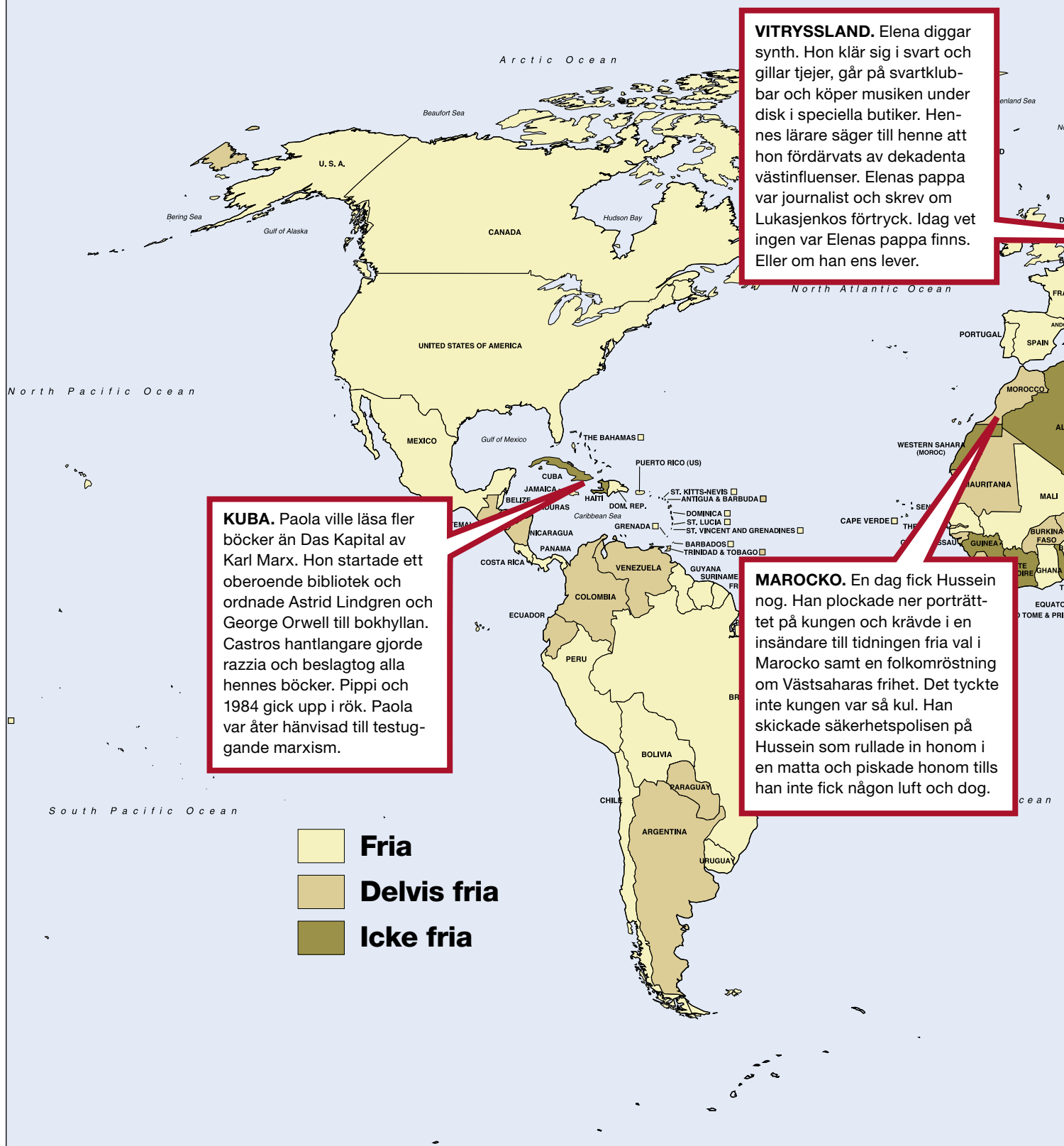
LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET är den organisation som längst och hårdast har arbetat för frihet och demokrati i tredje världen. Det var i ungdomsförbundet på 1950-talet som frågan om u-landsbiståndet för första gången togs upp av en svensk partipolitisk organisation.

FPU började på 1960-talet protestera mot apartheid i Sydafrika. Förbundets dåvarande viceordförande Olle Wästberg besökte befrielserörelsen i Angola. Då Lars Leijonborg var FPU-ordförande, drev förbundet en kampanj för Bangladeshs frigörelse från Pakistan. Han och en annan FPU:are, Thomas Berglund (i dag chef för Securitas) var de första svenskar som besökte befriat område i Bangladesh. För Maria Leissner var frågan om demokratiska rättigheter i de fattiga länderna central, både då hon var ungdomsförbundets ordförande och senare under partiledartiden.

*Lars Leijonborg (modell yngre hippie)
demokratituristar i Bangladesh. I dag är
Lasse hedersmedborgare i Bangladesh.*

ETT MÅTT AV

FRIHET

KÄLLA: FREEDOMHOUSE

Historierna är baserade på verkliga händelser.

DEMOKRATI PÅ VÄG – VAR GOD DRÖJ

En frihetsvåg har svept över världen och befriat miljoner från diktaturens klor. Världen blir dag för dag bättre. Men ännu svälter barn, fortfarande förtrycks kvinnor och klyftan mellan nord och syd tycks aldrig kunna överbryggas. Så vad är friheten egentligen värd? Liebling analyserar läget i världen.

TEXT RASMUS JONLUND FOTO ULLA MONTAN OCH TIMBRO

DIKTATURER, statskupper, dödsstraff, tortyr, mord och försvinnanden rapporteras det om dagligen. Men trots allt har utvecklingen genom historien gått åt rätt håll. Allt fler länder kan räknas som demokratier. Allt fler människor omfattas av grundläggande rättigheter och friheter, lär sig läsa och skriva. Fattigdomen minskar.

Ökande välbstånd märks framför allt genom utvecklingen i världens allra folkrikaste länder. Om över två miljarder indier och kineser får det bättre innebär det stora framsteg för mänskligheten. Enligt 2002 års Human Development Report från FN:

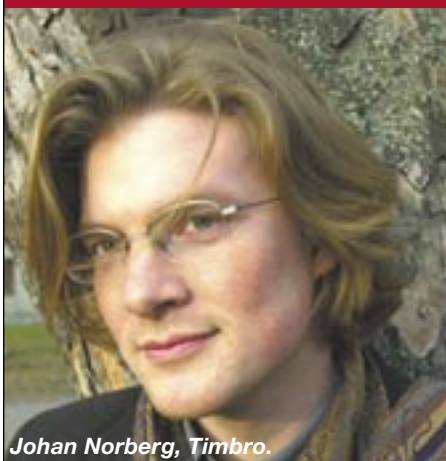
s utvecklingsmyndighet UNDP har välbståndet mätt i BNP ökat märkbart i framför allt Östasien men också Sydasien och Latinamerika. Samma mönster återkommer när det gäller minskad hunger, minskad barnadödlighet, ökad jämställdhet mellan män och kvinnor och bättre tillgång till vatten- och avloppssystem.

Afrika söder om Sahara skiljer ut sig genom negativa trender, liksom länder i det forna Sovjetblocket om än från en högre utgångsnivå.

ORGANISATIONEN FREEDOM House övervakar sedan trettio år graden av frihet i världen. Under denna period har världen erfärut den "tredje demokratiseringsvå-

gen", som föst med sig de europeiska diktaturerna Grekland, Portugal och Spanien, en rad latinamerikanska och asiatiska länder samt inte minst de tidigare kommuniststaterna runt 1990. 1973 bedömdes 43 länder som fria, 38 som delvis fria och 69 icke fria. 2003 fanns 89 fria, 55 delvis fria och 48 icke fria. Befolkningen i de fria länderna var för trettio år sedan 1,3 miljarder, förra året 2,7 miljarder. De ofria ländernas invånarantal har ökat mindre, från 1,7 till 2,2 miljarder människor.

Denna terminologi är förstas starkt för- enklande. Gråskalan saknas. Vad innebär det att vara en demokrati? Mer än bara namnet. Beteckningen delvis fri, eller i statsvetenskapliga sammanhang ofta

Johan Norberg, Timbro.

Ursula Berge, tankesmedjan Agora.

Norberg: "Det går definitivt åt rätt håll"

Kommer antalet fria länder att öka? Kommer trenden att hålla i sig? Vi frågade Johan Norberg, Timbro, och Ursula Berge, Agora.

ANTALET FRIA LÄNDER växer – men räcker de formella friheterna eller behöver demokratin och rättvisan i världen något mer? Det tror Ursula Berge, chef för tankesmedjan Agora och tidigare politisk redaktör på Norrländska Socialdemokraten.

– Det blir färre och färre diktaturer och det är enormt positivt. Samtidigt ser vi en motsatt trend där allt färre delar av samhället styrs med demokratiska medel. Hon pekar på penningpolitiken och "på sikt hela den ekonomiska politiken".

Johan Norberg, författare och bland annat redaktör för frihandel.nu, har en mer optimistisk syn.

– Det går definitivt åt rätt håll, fri- och rättigheterna ökar starkt.

Att statens inflytande minskar ser han som något positivt.

– Med en socialistisk demokratisyn ska staten kontrollera en massa saker, ur mitt klassiskt liberala perspektiv är det inte demokrati. Följden av att stater avsagt sig kontroll över ekonomin är större tillväxt än någonsin.

HUR ÄR DET då med könsperspektiven? Ursula Berge framhåller åter den ekonomiska ojämlikheten.

– Kvinnor förlorar ännu mer på att de-

”semi-democracy”, ”halvdemokrati”, fyller sitt syfte.

Vad som är klart är att fler människor blivit friare. Starkast har rörelsen mot demokrati varit i Latinamerika, Asien och Central- och Östeuropa. Förändringen märks årligen: 28 länder har blivit mer demokratiska, 11 mindre mellan 2001 och 2002, ”a margin of nearly three to one” (”Freedom in the World 2003”, www.freedomhouse.org).

Men utvecklingen är inte given. Självklart finns en mängd frågor att besvara.

Den största utmaningen ligger kanske i globaliseringen. Om staternas självbestämmande minskar, spelar det då någon roll om dessa stater blivit mer demokratiska? Är det någon vits att kunna utkräva ansvar av sina valda representanter om det i realiteten är ”Marknaden” eller mellanstatliga organisationer som bestämmer?

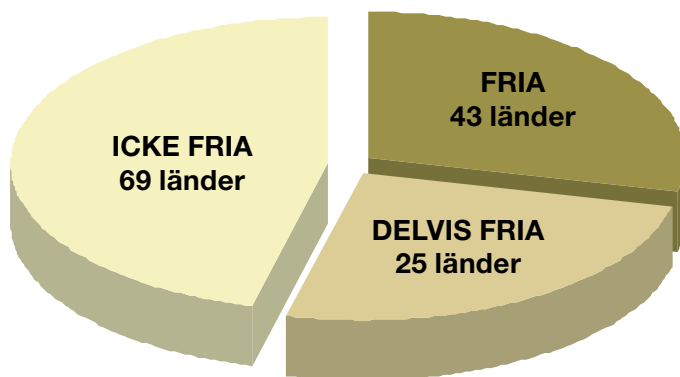
Å andra sidan. Genom att fatta beslut gemensamt kan självbestämmandet kanske till och med öka. Då gäller det att demokratisera också mellanstatliga beslutsnivåer – genom en EU-konstitution och regionala parlament, till exempel.

En annan utmaning gäller västs dominans. Är den ett problem? Demokratien som västerländsk uppfinning, är det verkligen något gott för alla länder i alla situationer? Vad vinner fattigare länder på demokrati om västs ekonomiska övertag är fortsatt ointagligt?

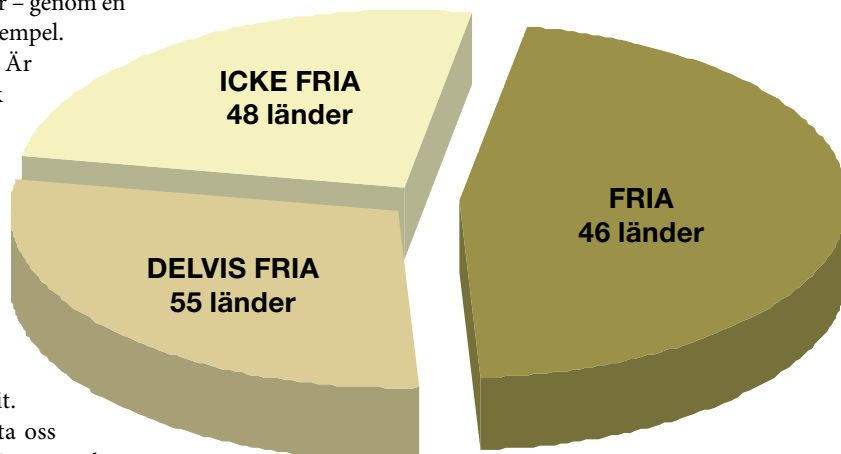
EN TREDJE FRÅGA är vilka som är med på demokratitåget – handlar det återigen om de privilegierade? Hur är det med etnicitet, religion och inte minst kön? Var är kvinnorna?

Så, världen är bättre än den någonsin varit. Därmed inte sagt att vi kan räkna med att luta oss tillbaka och låta demokratiprocessen rulla på. Det mänskliga lidandet kräver fortsatt kamp.

FRIHET I VÄRLDEN 1973

FRIHET I VÄRLDEN 2003

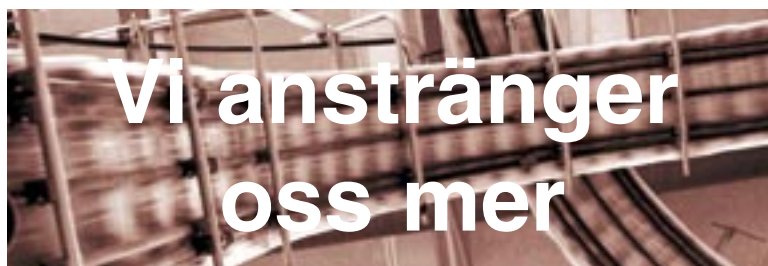
demokratin ger vika för ekonomin eftersom de är svagare som ekonomiska än demokratiska aktörer. Kvinnor äger en procent av världens tillgångar – det är ett tydligt genusperspektiv.

– I de flesta länder är problemet trots allt att inte ens de formella rättigheterna finns, invänder Johan Norberg. Först med rösträtten kan kvinnorna börja få en jämställd situation. Sedan krävs också ett ökat ekonomiskt oberoende.

GLOBALISERINGEN ÄR inte ett hot i sig, men behöver mötas – det menar bägge tankesmederna.

– Det är alltid en vits med demokrati på den nivå där människor agerar i offentligheten, konstaterar Ursula Berge. I dag är det fortfarande främst nationalstaten men vi behöver skapa ett offentligt samtal på Europainivå.

– Miljöproblem, brottslighet och terrorism har aldrig respekterat gränser, påpekar Johan Norberg. Vi måste i vår tid skapa nya möjligheter att hantera dem genom samarbete över samma gränser.

”För att klara konkurrensen behövs nytänkande både vad gäller format och design och innehåll”

Mario R. Garcia

en av världens mest anlitade tidnings- och webbdesigners

HalvBerliner - det ultimata formatet

HalvBerliner är ett läsvänligt och hanterbart format som lämpar sig ypperligt för såväl tidningar som produktinformation.

Formatet sticker ut och förstärker Din marknadskommunikation och informationsvärdet.

Det är också kostnadseffektivt, formatet är anpassat till Postens nya bestämmelser

och kräver inte extra falsning.

Vi på Tryckeriet kan trycka upp till 128 sidor i 4-färg i HalvBerliner. Vi har en toppmodern produktionsapparat och ligger tekniskt så långt framme som möjligt inom Coldset-tryckning.

Kontakta gärna oss för ytterligare information.

Tryckeriet miljöcertifierat enligt ISO 14001

EN DEL AV ESKILSTUNA-KURIREN

Montörgatan 1 | box 120 | 631 02 Eskilstuna | tel växel 016-15 63 00
fax 016-13 64 76 | e-post marknad: tryckeriet@ekuriren.se

Denna tidning är trimmad HalvBerlinerformat
tryckt på 70 grams papper (ISO 96)

ETT DISNEYLAND

Singapore är ett Disneyland där Musse Pigg håller undersåtarna i schack med en svidande piska, dold bakom vitaminrika morötter. Dr Chee, som är polare med Burmas frihetshjältinna Aung San Suu Kyi, vägrade hålla käft om förtrycket. Liebling har träffat en motståndsmän.

TEXT AARON ISRAELSON FOTO DANIELA AUERBACH

MED ETT SUSHIKIT för take away har han tagit plats på tankesmedjan Timbro. Den lågmälda

Dr Chee måste te sig som en rätt osannolik uppenbarelse för alla som under rubriken "frihetsskämpe" i Nationalencyklopedin förväntar sig en bild på Braveheart. Men Chee utmanade en av världens smartaste diktatorer och fick offra den akademiska karriären på Singapores universitet, alla vardagliga bekvämligheter i ett land med högre levnadsstandard än Sverige och är dessutom på väg att drivas i personlig konkurs.

DR CHEE HAR knappt hunnit landa när det är dags för ett fullspäckt program att gå av stapeln, men han försäkrar oss att han inte lider av någon jetlag. Däremot är mattheten påtaglig när han beskriver sitt hemlands auktoritära samhällsmodell som "denna brunn vi slängts ner i".

– I Singapore kan man inte ventiler sina känslor, sitt missnöje eller sina åsikter fritt. Man har lagt ett lock över vår sjudande gryta. Dagligen matas vi bara av regeringspropaganda, det existerar ingen öppen debatt, konstaterar en smått uppgiven Chee.

Ekonomiskt har Singapore varit en kapitalistisk framgångssaga. Längs en väg stenlagd med "asiatiska" värderingar har enväldshärskaren Lee Kuan Yew byggt upp ett samhälle som hyllats av bland andra George Bush den äldre, Helmut Kohl, Margaret Thatcher och Henry Kissinger. Men bilden av växande välstånd börjar

"I Singapore kan man inte ventiler sina känslor, sitt missnöje eller sina åsikter fritt."

krackelera.

– Det går i längden inte att fortsätta som förut och hoppas att kreativiteten blomstrar. Vår ekonomi behöver fler företagare, vi kan inte fortsätta att konkurrera med billig arbetskraft. Vi måste konkurrera med innovationer, menar Chee.

Singaporianernas mänskliga anspråk har inte på långa vägar getts lika fria tyglar som kapitalet. Tills helt nyligen var det förbjudet att hoppa bungyjump, dansa på bardiskar, tugga tuggummi eller anställa homosexuella i statsförvaltningen. Spöstraff utdöms rutinmässigt för småbrott och böter på tusentals kronor drabbar dem som spottar på gatan, glömmer spola på offentliga toaletter, skräpar ner eller går mot röd gubbe. Ordning på torpet, med andra ord.

SINGAPORE HAR fulländat konsten att kväsa motstånd och bestraffa dissidenter. Detta fick Dr Chee Soon Juan bittert erfara. Efter studier i USA återvände Chee 1992 till Singapore och gick med i Singapore Democratic Party för att året därpå kandidera i val till parlamentet. Inte nog med att han torskade, han fick kicken från sitt jobb som neuropsykolog på universitet och när han klagade blev han dessutom

stämnd på 300 000 dollar.

När The Economist skrev om hans fall tvingade regimen dem att publicera en spydig replik. Lee har också lyckats tysta bbc och cnn. Jag frågar Chee hur en småpåve i en liten asiatisk diktatur kan hunsa stora tv- och tidningsdrakar.

– Principen är "behåll dina vänner på nära håll, men fienderna ännu närmare". Lee Kuan Yew kontrollerar internationella medier genom att locka dem till Singapore där de registrerar sina regionala huvudkontor. Vid negativ rapportering stämmer han dem på miljonbelopp samtidigt som deras upplaga på den viktiga engelskspråkiga marknaden Singapore begränsas. Inför detta hot bestämmer sig bolagen för att det är bättre att rapportera om andra länder, förklarar Chee.

1998 GAV CHEE ut en bok om frihetstörstande kompisar runt om i Asien, bland andra fredspristagaren Aung San Suu Kyi. Men To be free (Monash Asia Institute) berättar också historien om hur man i Sydkorea och Taiwan till slut lyckades besegra tyranniet.

Det finns tecken i tiden som talar för viss optimism även i Singapore. Den tidigare så slipade despoten börjar måhända bli gaggig. Han beviljade ett mångmiljardlån till den gamla skurkregimen i Indonesien strax innan den föll, pengar som gick upp i rök. Ett skrytprojekt i Kina där en helt ny stad skulle byggas gick också åt pipan. Samtidigt tjänar Singapores premiärminister mer än USA:s president, Tysklands förbundskansler, Storbritanniens premi-

MED DÖDSSTRAFF

ärminister, Frankrikes president och Italiens premiärminister – tillsammans! Ett folkligt missnöje kan börja skönjas.

– På internet lever ett helt annat singaporianskt samhälle, där är debatten faktiskt mycket öppen och sund. I en enkätundersökning på Yahoo röstade 12 000 singaporianer om vem som skulle bli näste premiärminister. Lee Kuan Yews son kom först på fjärde plats av fem, konstaterar Chee inte utan skadeglädje.

NATIONALEKONOMEN Kurt Wickman, som forskat och undervisat i Singapore hyser gott hopp om framtiden.

– Jag skulle för min del inte förvånas om Chee själv blev Singapores premiärminister om tio år, menar Wickman.

Om vi för ett ögonblick ponerar att professor Wickman får rätt i sin profetia och att liberalerna om några år vinner en jordskredsseger som för Chee till premiärministerposten. Vad skulle i ett sådant läge röra sig i huvudet på en frihetshjälte?

– Det viktigaste är att vara vaksam. Vem som än bildar regering måste respektera demokratin. Vi får inte luta oss tillbaka och låta en tyrann beröva oss friheten igen. Priset har varit alltför högt för att det ska få hända igen, avslutar Chee med något dämpad entusiasm. När Chee nästa dag framträder i riksdagen är gnistan tillbaka.

– Ibland måste man ta ställning till om man ska titta åt andra hållet när ofrihet och orättvisa pågår. Jag vill att mitt eget land respekterar mänskliga rättigheter. Jag vill att vi får leva som människor, säger Chee och riktar en outtalad uppmaning till publiken. Den handlar om att inte vända bort blicken när ofriheten stirrar oss in i nyllet och påminner om en värld som ännu väntar på att bli hel.

FÖRBJUDET!

Johan Skarendahl var demokrati-turist i Dr Chees Singapore.

– Jag var där för att styra upp en demokrati-konferens. Jag krängde en hel del regeringskritiska tidningar på gatan också.

Så spelar du diktatur-monopol

Välj en spelpjäs. Flytta genom att slå tärningen. När du landar i ett land slår du tärningen igen och läser i rutan vad siffran du slagit innebär. Hamnar du i fängelse får du slå tärningen varje gång det blir din tur, men du måste slå en fyra, femma eller sexa för att få börja resa igen. Annars får du skaka galler en omgång till. Hamnar du på ett land någon annan redan demokratiserat får du antingen vila ut i frizonen eller slå ett extra slag. Den som har demokratiserat flest länder när hela världen är fri har vunnit.

SPELPJÄSER

(Vi har fått låna dem från tortyrkammaren i Pyongyang, Nordkorea)

MARRAKESH, MAROCKO
1-3 Du blir bestulen på öppen gata och ropar på polis. Någon tycker att du skriker "polisario" (motståndsrörelsen) och kungahuset fängslar dig.
4-6 Du röker pipa med kungen och övertalar honom att Västsahara borde bli självständigt. Grattis, du har demokratiserat Marocko.

HARARE, ZIMBABWE
1-3 Du är valobservatör och kritiserar valsäkerheten. Du åker rätt in i fängelset.
4-6 Oppositionens valsedlar är spåröst försvunna. Du trycker upp nya. Grattis, du har demokratiserat Zimbabwe.

TRIPOLI, LIBYEN
1-3 Du utmanar Kadafis kvinnliga livvakter på armbrytning och torskarett. Du får träna bicepsen i fängelset.
4-6 Du fångar två terroristerna i en håv. Grattis, du har demokratiserat Libyen.

GÅ TILL FÄNGELSE

er med ett gäng
och blir kastad i
du hunnit uppnå
OS-guld i konst-
egeerintervjun kri-
gimen. Grattis, du
ttiserat Kina.

GOLGATA, PALESTINA
1-3 Du är på
ker sälja dit
Arafat ankla
ri. Du försöl
i en israelisk
4-6 Du öpp
både arabe
kurragömm
de. Grattis
och försön
och demo

DIKTATUR-MONOPOL

ISRAEL/

Alestinier och försö-
t hus till en israel.
agar dig för förräde-
ker fly, men stoppas
k vägspärr. Fängelse.
onar ett dagis för
er och judar. De leker
na och alla blir hitta-
, du har skapat fred
ning i Mellanöstern
kratiserat Palestina.

SADDAM CITY, IRAK

1-3 Du är kurd och kräver fri-
het för ditt folk. Saddam gasar
ihjäl dig på stört. Lämna till-
baka alla länder du befriat från
diktaturens käftar och börja
om på nytt.
4-6 Du spöar Bagdad-Bob i
kortspelet bluffstopp. Grattis,
du har demokratiserat Irak.

KABUL, AFGHANISTAN

1-3 Du är tjej och vill gå i sko-
lan för att bli läkare. Talibanre-
gimen sätter dig i fängelse.
4-6 Du smugglar in ett gäng
feminist-pins och får alla att
bära dem på burkorna. Grat-
tis, du har demokratiserat
Afghanistan.

LIBERAL FRIZON

GUANTANAMO, KUBA

1-3 Du är fänge och kräver
att få veta vilka misstankar
som riktas mot dig. Solda-
terna tvångsrakar dig. Stå
över ett kast.
4-6 Du driver ditt mål till
USA:s högsta domstol.
De slår fast att Guantana-
mobasen bryter mot kon-
stitutionen och ni får alla
rättvisa rättgångar. Grat-
tis, du har demokratiserat
Guantanamo.

CARACAS, VENEZUELA

1-3 Du kräver ett nyval.
Presidenten Hugo Chavez
polare i gerillan tar dig som
gisslan och sätter dig i sitt
fängelse.
4-6 Du leder en demon-
stration mot Chavez som
tvingas utlysa nyval. Där
torsk har brutalt mot den
liberale kandidaten. Grat-
tis, du har demokratiserat
Venezuela.

HAVANNA, KUBA

1-3 Du skickar ett fax hem
till din kärlek. Castros lake-
jer tror att du är CIA-agent
och kastar dig i fängelse-
hålan. Amors pilar gör ont
på Kuba.
4-6 Du smugglar in böcker
om Pippi Långstrump till
de kubanska barnen. Grat-
tis, du har demokratiserat
Kuba.

FÄNGELSE

SINGAPORE, SINGAPORE

1-3 Du tuggar bugg på öppna
gata. Diktatorn Lee Kwan Yew
dömer dig till en miljon ame-
rikanska dollar i böter. Då du
inte kan betala skickas du raka
spåret till fängelse.
4-6 Du kränger 100 böcker om
demokrati utanför en galleria.
Grattis, du har demokratiserat
Singapore.

PYONGYANG, NORDKOREA

1-3 Du försöker smugla in
matpaket till den svältande
befolkningen men blir påkom-
men. Du får marschera i takt i
fängelse i 10 år.
4-6 Du lyckas smugla ut två
familjer i en ubåt. De får leva
sina liv i fred och frihet. Grattis,
du har demokratiserat Nord-
korea.

PEKING, KINA

1-3 Du mediterar
fångongare
fängelse inne
Nirvana.
4-6 Du vinne-
sim. Under
tiserar du re-
har demokrati

LANDET SOM GUD GLÖMDE

Liebling har besökt Europas sista diktatur. Granne med Polen och Litauen, inte så väldigt långt ifrån oss, ligger landet som slog ut oss i OS-hockey 2002. Häng med till Vitryssland. Så nära och ändå så långt borta.

TEXT HANNA LAGER

DET ÄR OKTOBER 2002 och jag går med min stora resväska på en tunnelbanestation i Minsk och alla tittar på mig. Jag förstår att det inte är på grund av hur jag ser ut, varken till utseende eller kläder, eftersom jag faktiskt inte skiljer mig så mycket från mängden. Jag inser att de tittar på mig för att jag drar på en stor resväska. I Vitryssland reser inte vanligt folk.

Han heter Maxim, är 20 år och bor i Mogiljov i östra Vitryssland. Maxim är ingen vanlig vitryss. Han har rest mycket runt om i Europa och han vet till och med hur Liberala ungdomsförbundets kongresser går till. Förutom att han är aktiv medlem i liberala partiet Civil Forum, arbetar han som journalist på en oberoende liberal tidning som heter "De facto". Den tar upp den politiska situationen i landet, kritiserar myndigheter och belyser folks sociala situation.

– Tyvärr är tidningen inte så populär längre, berättar Maxim när vi träffas i oktober 2002. Det beror på att många människor inte vågar köpa tidningen av rädslan för att bli illa omtyckt om man gör det.

MOGILJOV ÄR diktatorn Aleksander Lukasjenkos hemstad och här har han sitt största stöd. Därför är det extra svårt att ge ut en

regimkritisk tidning i just denna region. Idag ges tidningen inte ut längre, även om Maxim fortfarande jobbar med att skriva artiklar på samma tema.

– Det har blivit för farligt och i tider då journalister försvinner eller hamnar i fängelse, då kan man inte fortsätta, säger han idag.

Det Maxim sysslar med rent politiskt idag är att publicera sina artiklar på nätet, men även det är ett problem, eftersom demokrati inte råder på internet heller. Mycket kontrolleras av den vitryska staten.

Ett stort utbrett problem i Vitryssland är alkoholismen. Det supas fruktansvärt mycket och var och varannan har stora alkoholproblem. När vi ska åka från Mogiljov till Minsk är en av killarna otroligt packad. Maxim tittar på mig med sorgsna ögon och säger:

– Det är så typiskt för mitt land. Han är lärare på universitet och klockan är bara tre på eftermiddagen.

I en diktatur kan man supa utan att ha kul, men utan spriten är det inte särskilt festligt alls. Och många söker därför sin tillflykt i flaskan. Alkoholen är också otroligt billig i jämförelse med andra varor.

Vitryssland har ännu inte brutit med sitt mörka förflutna.

För att hålla sig populär, lovar Lukasjenko fortsatt låga priser på sprit. Kul för oss turistande svenskar kanske, inte lika skoj för de kvinnor som dagligen misshandlas i sina hem eller dem som får skrumplever och hänvisas till en sjukvård i misär.

Maxim menar att det inte är någon större skillnad på svenskar och vitryssar:

– Vi lyssnar på samma musik och ser samma dåliga b-filmer från Hollywood.

Vitryssar klär sig i jeans och går gärna på nattklubb.

På en nattklubb en bit utanför stan Mogiljov dansade vi hela natten lång. Förutom att vitryssar tycker att strippor tillhör kvällens givna underhållningsinslag finns inte mycket som skiljer denna nattklubb från de ställen jag går till i Göteborg. Jag skiljer mig lite åt från mängden. Jag pratar nämligen engelska.

MAXIM BOR I en lägenhet i ett typiskt vitryskt bostadsområde. Det är höga grå betonghus och vägar som definitivt har sett bättre dagar. På min fråga om det är här han bor svarade Maxim:

– Ja, tyvärr.

Han är medveten om hur vi bor i Sverige och han är medveten om att hans bostadsområde inte är det bästa ens med vitryska mått mätt.

Det är mycket ovanligt att unga människor flyttar hemifrån och Maxim bor hos sin mamma. De som väljer att plugga

på annan ort får oftast bo hos släktingar eller vänner. Maxim har det ändå bra, för hans lägenhet är rymlig och han har ett eget rum.

På väggarna i sitt rum har han en svensk flagga och affischer från Liberala ungdomsförbundet. Hans mamma är inte så förtjust i att han är så aktiv politiskt.

– Hon är så orolig för mig och skulle nog trivas bättre om jag sysselsatte mig med något ofarligt, säger han.

EN ANNAN PERSON jag träffar i Mogiljov är Masha. Även om hon är medlem i Civil Forum, är hon mer av en vanlig tjej än Maxim är en vanlig kille. När vi träffas visar hon mig ett fotoalbum. Det jag ser är massor av bilder på Masha på olika fotbollsarenor.

– Jag älskar fotboll och min favorit är Batistuta!

Masha grät när Sverige slog ut Argentina ur fotbolls-VM och hon sörjer att Vitryssland inte lyckas ta sig till stora mästerskap. Hon frågar mig om jag gillar sport. Det gör jag ju och jag berättar om mina favoritlag och favoritspelare.

Jag undviker dock ett ämne.

Det gör inte Masha. Hon strålar och påminner mig om den där hemska dagen då Sverige förlorade mot Vitryssland i OS-hockeyturneringen, men i den stunden känner jag faktiskt att jag kan bjuda på det och ler tillbaka.

Hur var det att bli buggad av KGB?

JOHAN Chytraeus, 24, pluggar statsvetenskap vid Lunds universitet och har varit demokratiturst i Vitryssland.

■ **Vad gjorde du där?**

– Den här gången föreläste jag om oppositionsarbete för unglöberalerna i Civil Forum. Det var väldigt givande.

■ **Jag har hört att du har blivit buggad av KGB, varför det?**

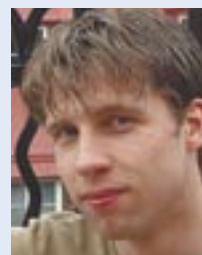
– KGB upplever mig tydligen som ett hot mot regimen som kommer till Vitryssland och sprider tankar om mänskliga rättigheter och demokrati.

■ **Är det också sant att du har åkt fast i tullen?**

– Ja, dom påstod att jag inte hade mina papper i ordning, vilket jag givetvis hade. De tog mig till ett rum och krävde pengar annars fick jag straff. Jag hade inte tid med bråk så jag betalade. Kanske ska tillägga att jag fick betala 10 dollar.

■ **Rekommenderar du ett besök i Vitryssland?**

– Absolut! Det är som en resa tillbaka i tiden. Åk och demokratisera!

Johan Chytraeus.

Världens chans Det är möjligt att halvera fattigdomen till 2015

Att halvera fattigdomen till 2015 är det övergripande målet i FNs millenniendecklaration, som undertecknats av samtliga medlemsländer i FN.

Utrikesdepartementet arbetar med information kring millenniemålen och vad som krävs för att de ska uppnås. Vi har tagit fram ett material kring detta som kan användas i undervisning om globala frågor. Materialet finns på www.ud.se och kan också beställas kostnadsfritt som skrift från UD.

Välkommen in på www.ud.se under ikonen Det är möjligt att halvera fattigdomen.

Demokrati stavas varken du eller jag, utan vi...

Nytt studiematerial hos SV om vår lokala demokrati!

Kontakta din SV-avdelning
www.sv.se

KRIGET

som demokratierna måste vinna

DOKUMENT: TERRORISM Med terrorattackerna mot New York och Washington DC slogs ögonen upp på en hel värld. Efter kalla kriget stod vi nu inför ett nytt hot mot fred och frihet. Peter Wolodarski, ledarskribent på Dagens Nyheter, har för Lieblings räkning granskat fundamentalisterna som vill krossa det öppna samhället.

TEXT PETER WOLODARSKI

AERICAN AIRLINES flight 11 var en Boeing 767. Det är ett plan som mäter 47 meter mellan vingpetsarna och som under en normal flygning är lastat med 40 000 liter flygbränsle. Klockan 08.46 den 11 september 2001 kom det flygande med en fart av 750 kilometer i timmen mot World Trade Centers norra torn.

Inom loppet av 102 minuter rasade skyskrapan samman.

Då hade det södra tornet redan attackerats av United Airlines flight 175 och kollapsat.

Då hade American Airlines flight 77 redan kraschat in i försvarshögkvarteret Pentagons västra fasad.

Och United Airlines flight 93 hade hunnit störta på en åker i Pennsylvania.

På 102 minuter hann Muhammed Atta och hans kumpaner döda över 2800 människor från mer än 50 länder.

11 september var inte ett brott. Det var en del i ett krig.

Den som fortfarande söker ett namn på tiden efter det kalla kriget behöver inte längre leta: detta är terrorismens tidevarv.

Utan att ens använda biologiska, kemiska eller nukleära vapen kunde ett gäng flygkapare genomföra den största massakern i USA:s historia. Landets politiska ledning tvingades söka skydd på hemlig ort.

DET HÄR ÄR EN fasansfull fiende. Unga människor som är beredda att ta sina liv för att döda tusentals oskyldiga civila,

Samtidigt är fienden allt annat än mystisk.

Vi känner den väl från självmordsattentaten i Israel, från bombningarna av amerikanska ambassader, från mordet på

”11 september var inte ett brott. Det var en del i ett krig.”

journalisten Daniel Pearl, från Afghanistan, Syrien, Libanon, Saudiarabien, Pakistan och alla andra platser där rörelsen har sina baser.

Dess namn är radikal islamism. Det handlar alltså inte om religionen islam, som miljontals fredliga muslimer världen över praktiserar, utan om en fanatisk ideologi som ryckt fram under de senaste två decennierna och lockat tusentals män och kvinnor med martyrdöden.

Islamismen är dock ingen nytt idésystem. Förintelseforskaren Yehuda Bauer har kallat den för historiens tredje stora totalitära rörelse, just därför att dess världsbild har så tydliga föregångare.

LIKSOM KOMMUNISMEN och nazismen är islamismens anspråk globala. Dess

mål är världsherravälde. Ideologin är utopisk och lämnar inget utrymme för olik-tänkande. ”Avfällingarna” ska elimineras.

Visserligen har de islamska terroristerna *Koranen* och inte *Mein Kampf* som helig text, men deras mentala strukturer påminner om såväl den tyska nationalso-cialismen som kommunismen: dödskul-ten, avskyn mot USA och Väst samt hatet mot judarna.

MOT DEN HÄR bakgrunden var attack-en mot World Trade Center ingen slump. Precis som att nazisterna såg Wall Street som den kosmopolitiska judens högkvar-ter, förkroppsligar det judiska New York satan för radikala islamister (lika mycket som staten Israel gör).

För dem utgör juden symbolen för det gift som spritts över världen: AIDS, kapitalism, feminism, rockmusik, Hollywood, masskonsumtion, prostitution, brottslig-het, droger och alkoholism.

Läs översättningarna från stora arabiska tidningar.

Det är förfärande att se hur det antise-mitiska viruset slagit rot i islams politiska kropp.

I SLUTET AV OKTOBER publicerade den statskontrollerade egyptiska veckotid-skriften Aqidati en artikel med rubriken ”Landsförräderi och lögn är en del av deras blod”. Det är bara ett av många ex-empel på hur judar regelmässigt porträtt-teras som demoner och mördare.

Titta på vad som visas i tv.

Från Marocko i väst till Golfstaterna och Iran i öst är strömmen av visuell och verbal antisemitism stark. Det gamla falsariet Sions vises protokoll har filmatiserats i en egyptisk TV-satsning med 400 skådespelare.

En amerikansk demokratiimperialist vaccinerar irakiska barn mot diktatur. Inför hotet från terrorism och fundamentalism måste det öppna samhället reagera, skriver Peter Wolodarski.

Lyssna på vad de politiska ledarna har att säga.

Den ”moderate” malaysiske premiärministern Mahathir Mohammed framträdde nyligen vid det islamiska toppmötet i Kuala Lumpur.

– Judarna uppfann demokrati och mänskliga rättigheter, sade Mahathir. De gjorde det i syfte att den vägen behärska världen. Trots att Hitler utrotade hälften av dem styr de nu genom ombud över alla mäktiga stater, påstod han.

Och reaktionerna? Mahathir fick stå-

ende ovationer från den församlade skaran av stats- och regeringschefer från den muslimska världen.

ÄNDÅ ÄR ANTISEMITISMEN inte ett judiskt problem. Förra folkpartiledaren och DN-kolumnisten Per Ahlmark har rätt: det börjar med judarna men slutar aldrig med judarna. Det fortsätter med angrepp på andra minoriteter och förgör i förlängningen det öppna samhället, om vi inte reser motstånd i tid.

Ty i islamisternas föreställningsvärld är

inte bara Israel och USA fienden. I själva verket är det ett västerländskt sätt att leva som dessa människor skyr. Något utrymme för moderata muslimer finns inte.

FRAM TRÄDER DÄRFÖR en kulturkamp mellan tribalism och modernitet, mellan dem som predikar galna konspirationsteorier och dem som vet att det inte går att bygga samhällen på gravstenar.

Mot terrorn står liberalismen. Det är ett krig som världens demokratier måste vinna.

Ando Bulkai från Ghana. FOTO: ROBBAN ANDERSSON

TRO

Diakonia tror på en värld där alla har samma värde och på människors rätt till ett värdigt liv. I höst beslutar riksdagen om en ny utvecklingspolitik. All svensk politik skall stödja kampen mot fattigdomen. Frågan är om det även gäller t ex vapenexportpolitiken eller om egenintresset då tar över? Vad säger riksdagens ledamöter?

Pg 90 33 04-4

www.diakonia.se

diakonia

MÄNNISKOR SOM FÖRÄNDRAR VÄRLDEN

Starrbäcksgatan 11 · 172 99 Sundbyberg · TEL 08-453 69 00

Vi får landet att växa.

LRF har en vision om den gröna näringen som ledande tillväxtbransch med drömjobb för ungdomarna. Vi vågar tro på detta därför att vi vet att vi har unika förutsättningar.

Vi har jorden, skogen och djuren.

Vi har kunskaper, erfarenheter och idéer.

Och Sveriges konsumenter har stort förtroende för oss.

Med våra drygt 152 000 medlemmar har vi kraft att driva lantbrukets och landsbygdens hjärtefrågor.

Det behövs när landet skall växa. Du är väl med?

Välkommen att ringa 020 - 44 44 33
eller besök www.lrf.se

Sunt bondförnuft

Jag vill veta mer om LRF,
hur jag blir medlem och
vad medlemskapet ger mig.

NAMN

ADRESS

POSTNUMMER OCH ORT

TELEFON

E-POSTADRESS

Liberal Ungdom

LRF Medlem

Svarspost

780 692 500

791 20 Falun

LRF
betalar
portot

I arton år var Ali Bourequat den marockanske kungens gäst i mörkrets gap. Tusentals har försvunnit i säkerhetspolisens räder mot oliktankande. Under 90-talet har livet för vanliga marockaner förbättrats, men ännu styrs EU:s grannland av en enväldig kung som förtrycker oppositionen och ockuperar Västsahara. Den fria världen tiger.

TEXT ARON LUND FOTO ISTOCKPHOTO

Fånge i tusen och en natt

EN MÄNNISKA SOM suttit en tredjedel av sitt liv i fängelse, under fruktansvärda förhållanden – borde inte det vara en skadad, förbittrad person? Men denne muntre, underfundige gentleman är raka motsatsen.

Ali Bourequat är i Stockholm för att lansera sin bok, *Jag såg solen två gånger på tio år* (Bokförlaget Tranan). Den har undertiteln Tazmamart – namnet på det hemliga säkerhetsfängelse där Ali satt fängslad under tio av de 18 år han var en av Marockos många "försvunna". De "försvunna" är en nationell tragedi i Marocko. Exakt hur många som under åren rövats bort av säkerhetstjänsten vet ingen, precis som ingen vet var hundratals mördade oppositionella ligger begravda – eller om de fortfarande är i livet.

FÖR ALIS DEL BÖRJAR allt 8 juli 1973. Ali och hans två bröder väcks när hemliga polisen stormar in i deras hus med dragna vapen. Efter tortyr, men utan rätttegång eller förklaring, förs de till ett hemligt fängelse ("Fixpunkt 3") där de hålls i åtta år. Sen flyttas de till Marockos verkliga helvete – Tazmamart.

Där var fångarna som levande begravda i kolmörka celler. Klimatet på Atlasbergens sluttningar växlade mellan bitande kyla och stekande hetta. Matransonerna var usla och de vägrades all läkarvård. Den enda gång vakterna kom in i cellen var när de – efter några år – skulle släpa ut ett lik. Enligt vissa beräkningar dog närmare hälften av Tazmamarts fångar. Men Ali och hans två bröder klamrade sig kvar vid livet i tio år – till den dag då amerikanska påtryckningar tvingade fängelset att stänga.

Ett par Polisariosoldater (se faktabrutan) som släppts i en fångutväxling hade kontaktat tidningen Le Monde. Ali

"En del har blivit bättre, men den mesta förändringen har varit på ytan.

Det är fortfarande kungahuset som styr."

och hans bröder är franska medborgare. Men regeringen valde att förneka deras existens. I Frankrike efter frigivningen fortsatte Ali att peka på de nära banden till det marockanska kungahuset, och hotades därför av både fransk och marockansk säkerhetstjänst. Han tvingades fly från Paris – den stad han hade drömt om under hela sin fängelsetid. Nu lever han med politisk asyl i USA.

I EXILEN ÄGNAR han all sin tid åt kampen för demokrati i Marocko. Han älskar fortfarande sitt land och vill inte sluta hoppas, men tycker framtiden ser mörk ut.

■ Demokratiseringsprocessen, då? Alla förändringar sedan nittio-talet?

– Nja, svarar Ali fundersamt. Det är svårt att veta hur det ska gå. Förbättringarna är överdrivna och har mest handlat om att framställa Marocko som en demokrati i omvärldens ögon. En del har blivit bättre, men den mesta förändringen har varit på ytan. Det är fortfarande kungahuset som styr.

ALI PÅMINNER OM hur den marockanska ekonomin haltar och hur de många miljonerna fattiga och utslagna bara får

det sämre. Det är där, säger han, som det stora hotet mot demokratin finns – eftersom kungahuset vägrar anpassa sig och förändra landet på allvar, kan det inte möta kraven från de fattiga, som då vänder sig till revolutionärt islamistiska rörelser. Och fundamentalismen ger inte demokrati, utan bara en ny diktatur eller inbördeskrig.

■ Är du rädd för att det ska bli som i Algeriet, Marockos grannland, där över hundratusen människor dött i kriget mellan islamister och militärregeringen?

– Nej, jag är rädd för att det ska bli mycket värre. Islamismen i Marocko har inte organiserat sig politiskt som i Algeriet, utan i sociala och religiösa rörelser. Därför är den starkare. Om vi inte lyckas bryta kungahusets makt och åstadkomma verklig förändring kan vi stå inför ett fruktansvärt blodbad.

■ Vad kan då vi göra, vi i utlandet?

– Sätt press på era egna regeringar, se till att de sätter press på den marockanska regimen genom exempelvis EU. Kungahuset stöds av många västländer, som Frankrike. Folken i de demokratiska länderna har ju makt att ändra sina regeringars ståndpunkter – men om inte det händer, blir det aldrig någon förändring i den icke-demokratiska delen av världen.

Snart är det dags för Ali att resa hem till USA – ett land han har delade åsikter om. Han lever skyddad där, men regeringen fortsätter att hålla det marockanska kungahuset om ryggen. Och efter den 11 september har livet inte alltid varit lätt. Ali berättar om utfrysning och rasism, men sen flinar han igen:

– Jag är ju skyldig till de tre värsta brott man kan begå i USA: jag är muslim, jag är arab ... och jag är fransman!

Kanske kan man ändå hoppas – för efter 18 år i Marockos fängelsehålor skrattar Ali Bourequat fortfarande åt bekymren.

Polisario och Västsahara-konflikten

DET ÄR ETT AV världens längsta krig, men också ett av världens minst kända. 1975 invaderades den före detta spanska kolonin Västsahara av sina två grannländer Marocko och Mauretanien, och fyra femtedelar av befolkningen fördrevs. Sedan 28 år lever dessa människor i flyktingläger i Algeriet, mitt i Saharaöknen. Fattigdomen är total och lägren är till hundra procent beroende av bistånd utifrån. Marocko och Mauretanien räknade med att öknen skulle ta kål på flyktingarna och att konflikten snart skulle vara avslutad.

Men saharierna slutade aldrig att kämpa mot angriparna. Den befrielseströrelse som ursprungligen bildats för att kasta ut den spanska armén, Frente Polisario, fortsatte att slåss för sitt lands frihet. Efter fyra år hade de tvingat ut Mauretanien, men Marocko tog då över hela landet. Sen dess har Polisarios gerilla-armé långsamt brutit bit efter bit av landet ur Marockos grepp. När ett vapenstillståndsavtal slöts 1991, var nästan en tredjedel av Västsahara befriat.

ENLIGT AVTALET om vapenvila skulle en folkomröstning hållas 1992 för att låta saharierna själva bestämma hur de ville leva – som ett självständigt land, eller som en del av Marocko. Men kungahuset sköt år efter år upp omröstningen. År 2000 förklarade man att det inte skulle bli något val. Nu har FN:s Säkerhetsråd fattat beslut om en ny, ändrad folkomröstningsplan, för att tillmötesgå Marocko – men hittills är det bara Polisario som accepterat den.

Samtidigt har sahariernas exilsamhälle utvecklats till ett föredöme. Flyktinglägren sköts till 75 procent av kvinnor, och satsningarna på utbildning och kvinnokamp har gjort den sahariska nationen till en av de mest jämställda och fria i hela regionen – trots fattigdomen och flyktinglivet. I de av Marocko ockuperade delarna av Västsahara råder dock en mycket svår situation för de saharies som blivit kvar. Polis, militär och de marockanska bosättningarna gynnas, medan de ursprungliga invånarna utsätts för rasistisk diskriminering och trakasserier. Varje år dödas ett par sahariska demokratiaktivister av ockupationsstyrkorna, och hundratals är "försvunna". Medan demokratiläget i det egentliga Marocko har förbättrats sedan nittio-talet, råder samma mörka diktatur som alltid i det ockuperade Västsahara.

Ingen vet hur många som har rövats bort av Marockos säkerhetstjänst.

Är du också en gnällspik? Vi älskar att gnälla och dissa. Men ibland känner vi att vi själva vill ha en slev av skålen. Stör du dig på Aarons patetiska ledare eller fåniga frågor till Ali Esbati? Skriv av dig. Denna sida är till för dig. Skicka ditt läsar-brev till liebling@liberal.se

"Kan ni inte ha fler artiklar som är som Fredrik Malms?"

Varför kan ni inte ha artiklar som är mer som Fredrik Malms ruta i Liebling? Jag har ingen översikt på hur det ser ut bland medlemmarna men där jag bor iallafall så vet jag ingen som använder samma sorts språk som Liebling är skrivet i. Är det inte lättare att skriva i "korrekt svenska" eftersom att slangorden skiljer sig väldigt mycket runt om i Sverige men den "vanliga" svenskan är rätt lik överallt.

PATRIK

Ey len, vad dillar du om?

Du skriver torrt som ett asplöv, vi snarar oss igenom trycksvärtan, hajar inte vad du menar...

I Långtbortistan där du bor fattar kvinnan och mannen på gatan alltså inte slang om vi har förstått dig rätt. Inte helt nere med skönt rullande ord som "softish", "kidsen", "fett" eller "dajmkryss"?

Kanske möter du inte heller någon sprudlande entusiasm för gay rights, Nato eller feminism när du spänner fast ett koppel hundar och tar släden ner till

din lokala Konsumbutik?

Tänkte nästan det. Liberalismen har alltid trivts bäst i storstan. Men för alla insnöade lantisar väntar upplysningen runt hörnet. Liebling utlovar ett ex av Norstedts svenska slanglexikon till den lantis som bidrar med skönaste dissen på samma sida i nästa nummer. Vässa pennan och örfila på.

P.S. Fredrik Malm suger purjo. D.S.

P.S. 2 Spänn av och softa ner med en avslappnad bok av Fredrik Lindström. D.S. 2

Hej Liebling!! somras jobbade jag på Ja till euron med att dela ut bananer och goda argument. Jag läste er tidning (numret "Euron är soft") och tyckte att det var bra. Men det var för få artiklar som handlade om euron. Det tycker jag var mindre bra.

TACK OCH HEJ, LEVERPASTEJ

Bäste leverpastej. "Euron är soft" innehöll 16 sidor som handlade om euron eller Europa. Sex sidor handlade om bland

annat Bebbe Wolgers, bostadspolitik, monarkin och Fredrik Reinfeldt. Det blir på en höft hundra spaltmeter euro mot tjugo spaltmeter blaj. De där eurobananerna tycks ha stigit Dig åt knoppen med andra ord. Jobba lite på huvudräkningen så kanske nästa folkomröstning inte slutar fullt lika illa.

Hej. Jag undrar varför ni jämt och ständigt intervjuar ordförande för de politiska ungdomsförbunden på Aktuelltssidorna? Börjar det inte bli lite tjatigt nu?

JOCKE

Jocke. You're the man! Vem bryr sig egentligen om att bondungdomens Fredrick Federley dragit en kådis genom näsan, att Gurra Fridolin vikt ut sig i Veckorevyn eller att Ali Esbati mycket motvilligt erkänner sin ideologiska hemvist? Liebling har tröttnat på ungdomspolitikens broilers. Från och med nästa nummer lovar vi att bredda oss på denna front.

DIN EGEN LYCKAS SMED?

Liebling söker Dig - kreativ arbetsmyra med skrivklåda i handens samtliga fingrar – för ditt livs stora utmaning. Liebling – magasinet Liberal Ungdom – ska expandera på bredden, höjden och djupet. Nu söker vi en ny medlem till vår redaktion. Är du en soft böna eller en skön snubbe som diggar att skriva rappt, politiskt och med ung glöd? Som medlem i redaktionen får du självklart göra din egen grej, men du måste också vara beredd att ta ansvar för det större perspektivet i en helgjuten tidning.

Du behöver inte vara medlem i Liberala ungdomsförbundet men vi tror att du delar liberalismens grundläggande värderingar. Det är en fördel om du kan bidra med ett perspektiv som inte stirrar sig blint på Stockholm. Men det är också nödvändigt att du har möjlighet att resa till Stockholm när vi har redaktionsmöten. Vi vill ha din ansökan senast sista december och den ska innehålla arbetsprover, ett personligt brev och en bild på dig själv.

För mer info och ansökan kontakta: aaron@liberal.se eller ring 0704-57 92 68

P.S. Liebling söker dessutom ett antal fristående externa skribenter som regelbundet kan bidra med material enligt uppdrag. Kontakta Aaron Israelson enligt ovanstående om du är rätt person för jobbet. D.S.

[liebling]

RANVI GRAN

Ranvi Gran är 20 bast och pluggar medieteknik på KTH. För närvarande utskrivnen och sjukskriven roar hon sig med att byta hårfärg titt som tätt.

”

Tänk, majoriteten av dem som styr vårt land har förlorat minnet av hur viktigt det är att odla egna vingar.

Odla dina egna vingar

LYSSNADE TILL MIN VÄN häromdan, så som man alltid artigt gör, för man vet att man snart kommer att kräva samma uppmärksamhet själv. Men hennes drömmar väckte faktiskt också mina till liv.

En människa vars blod är hettat till bristningsgränsen väljer i sitt undermedvetna att agera utifrån två olika mönster för att hon eller han ska kunna hantera situationen.

Det ena är destruktivt, behandlar situationen snabbt med fysiska medel. Och det är väl detta alternativ som vi har lagt till högen livsförnekelse.

Men för att komma till det trevligare valet, det som faktiskt kan resultera i lysande framgångar och kloka slutsatser.

Olika intryck kan fylla våra sinnen med obehag, men samtidigt med en obeskrivlig styrka. En kraft som skapar ett behov, och som i sin tur skänker oss kraft att vända bestörtningen till kreativitet.

Det är ju trots allt just detta, skapandet och dess resultat, som är viktigast.

Människan sätter igång en verksamhet i hjärnan och uttrycker sina opinioner, i antingen ord, skrift eller genom någon annan välutvecklad förmåga att kommunicera.

”DET VAR SOM I EN DRÖM, en sådan som man finner symbiotisk först sent efter”, sa min vän till mig – den välmenande och lyssnande terapeut.

Hennes hud var för trång i drömmen och hon sökte efter vingar, så som Thåström gör i sin Ingen neråtsång. Det enda par vingar som erbjöds henne under drömmen, var vingar av insekter som redan dött. För ett kort tag nöjde sig min vän med de avhuggna vingarna. Men det var ju änglavingar hon skulle ha. Det var ju dem hon var värd och ett maniskt sökande efter riktiga vingar inleddes.

Men så till slut kom hon till insikt, ensam och utan resultat sänktes det slutgiltiga alternativet över henne, att odla egna vingar.

Är min väns dröm ett försök från ett upprört undermedvetet att försöka förstå vilken av de två vägarna som borde väljas?

Skulle vilja säga att min väns insikt är ett tydligt exempel på hur upprördhet kan ge oss mening, förklaring, lust, och utveckling i våra sökanden. Därför är det viktigt att vi inte tappar intresse för världen eller gnistan som gör oss upprörda och arga. Vi får inte försjunka i oss själva och glömma hur upphetsande det är att diskutera, argumentera, leva, stå upp för sin person och sina åsikter. Om fler använde sig utav njutningen att uttrycka sina ord i häftiga formuleringar skulle fler åsikter komma till rätta, komma fram.

ÅLDERDOMEN BEHÖVER INTE vara en resignation. Med fler år på nacken skulle jag använda dem, och därmed den förhoppningsvis förvärvade visdomen, för att berätta mer ingående om verkligheten snarare än att dra mig bort från den.

Tyvärr gör många äldre tvärtom och den enda förklaringen jag har fått till detta är att de inser hur omöjligt det är att förändra.

Tänk, majoriteten av dem som styr vårt land har förlorat minnet av hur viktigt det är att odla egna vingar.

Det är en sådan sjukligt läskig tanke, att jag nästan börjar förstå varför omgivningen är som den är.

Fler som gillar tillväxt

Sverige kan bli ett tryggare och rikare land. Ett land där alla människor utvecklas, och kan göra det de drömmer om.

Därför har vi satt upp ett mål: Sverige ska tillbaka till toppen i den internationella välståndsligan. Det blir inte lätt. Men vi har varit där förut, och vi kan ta oss dit igen.

En sak är avgörande om vi ska klara uppgiften. Människor måste våga tro att de kan göra något av sina liv och ha kraft nog att också göra det. Vi kallar det företagsamhet och kring den företagsamheten vill vi skapa bredast möjliga uppslutning.

- Vi vill arbeta för att eget företag ska vara lika tänkbart som anställning. Och vi vill att företagsamhet ska kännas lika viktigt när man är anställd.
- Vi vill att fler ska få riktiga jobb och bra möjligheter att utvecklas. Och vi vill att fler företag ska kunna växa i Sverige utan att bromsas av hindrande regler.
- Vi vill att fler ska kunna klara sig på sin lön, och inte vara beroende av bidrag och politiska beslut. Och vi vill arbeta för skatter som är rättvisa.
- Vi vill att fler ska ha rätten att välja – konkurrens är konsumentens bästa vän. Och vi vill att fler företagare ska få chansen att visa vad de kan bidra med inom vården och skolan.

Vi är Svenskt Näringsliv. Vi representerar företagare, entreprenörer, arbetsgivare och eldsjälar i Sverige. Företagsamma individer som kämpar för det de tror på, och som förenas av att det varje dag skapar något som inte fanns förut.

Vår verksamhet täcker ett brett fält och vänder sig till olika målgrupper. Vi arbetar med opinionsbildning och kunskapsspridning. Vi utvecklar nya idéer och tar fram konkreta förslag för ett bättre företagsklimat. Företagande är ett allmänintresse och inte ett särintresse. Utan framgångsrika företag kan den svenska välfärden inte utvecklas.

Vill du veta mer?

Besök oss på www.svensktnaringsliv.se

Svenskt Näringsliv är företagarnas företrädare i Sverige. Vi företräder cirka 57 000 företag som är organiserade i ett femtiotal bransch- och arbetsgivarorganisationer.